

I

(Seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 1285/2013,

11. detsember 2013,

Euroopa satelliitnavigatsioonisüsteemide rajamise ja kasutamise kohta, millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 876/2002 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 683/2008

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 172,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa satelliitnavigatsioonipoliitika eesmärk on anda liidule kaks satelliitnavigatsioonisüsteemi: EGNOS ja programmi Galileo raames loodud süsteem („süsteemid”). Need süsteemid on seotud vastavate programmidega Galileo ja EGNOS. Mõlemad infrastruktuurid koosnevad satelliitidest ja maapealsete jaamade võrgust.

(2) Programmi Galileo eesmärk on rajada maailma esimene spetsiaalselt tsiviilotstarbeks ettenähtud satelliitnavigatsiooni ja -positsioneerimise infrastruktuur, mida saaksid

kasutada erinevad avaliku ja erasektori esindajad nii Euroopas kui ka mujal maailmas. Programmi Galileo raames loodud süsteem toimib sõltumatult teistest olemasolevatest või potentsiaalselt loodavatest süsteemidest, aidates seeläbi muu hulgas kaasa liidu strateegilisele sõltumatu- sele, mida on rõhutanud Euroopa Parlament ja nõukogu.

(3) Programmi EGNOS eesmärk on parandada nii olemasolevate ülemaailmsete satelliitnavigatsioonisüsteemide („GNSS” – *Global Navigation Satellite Systems*) avatud signaali kvaliteeti kui ka programmi Galileo raames loodud süsteemi pakutavate teenuste kvaliteeti, kui need teenused muutuvad kättesaadavaks. Programmi EGNOS pakutav teenus peaks hõlmama esmajärjekorras liikmesriikide geograafiliselt Euroopas asuvat territooriumi, sel otstarbel sealhulgas Assoore, Kanaari saari ja Madeirat.

(4) Euroopa Parlament, nõukogu, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ning Regioonide Komitee on programme Galileo ja EGNOS pidevalt ja täielikult toetanud.

(5) Kuna programmide Galileo ja EGNOS arendamine on jõudmas lõppjärku ning kasutusetapis süsteemideni, on vajalik kehtestada konkreetne õigusakt, mis vastaks eelkõige juhtimise ja turvalisuse osas nende vajadustele ning usaldusväärse finantsjuhtimise nõudele, ja edendaks süsteemide kasutamist.

(6) Süsteemid on üleeuroopaliste võrkudena loodud infrastruktuurid, mille kasutamine ulatub liikmesriikide piiridest palju kaugemale. Peale selle edendavad kõnealuste süsteemide kaudu osutatavad teenused mitmesuguseid majanduslikke ja ühiskondlikke tegevusi, arendades sealhulgas üleeuroopalisi võrke transpordi, telekommunikatsiooni ja energeetika infrastruktuuri valdkonnas.

⁽¹⁾ ELT C 181, 21.6.2012, lk 179.

- (7) Programmid Galileo ja EGNOS on tööstuspoliitika elluviimise vahendid ning moodustavad osa strateegiast „Euroopa 2020”, nagu nähtud komisjoni 17. novembri 2010. aasta teatisest „Üleilmastumise ajastu terviklik tööstuspoliitika. Jätkusuutlikkus ja konkurentsivõime keskskele kohale”. Samuti on neid nimetatud komisjoni 4. aprilli 2011. aasta teatises „Kodanike teenistuses oleva Euroopa Liidu kosmosestrateegia väljatöötamine”. Programmid annavad liidu majandusele ja kodanikele palju eeliseid, mille koguväärtust on hinnatud umbes 130 miljardile eurole ajavahemikul 2014–2034.
- (8) Üha suurem arv majandussektoreid, eelkõige transpordi-, telekommunikatsiooni-, põllumajandus- ja energiasektor kasutavad järjest rohkem satelliitnavigatsioonisüsteeme. Samuti saavad ametiasutused neid süsteeme tulemuslikult kasutada eri valdkondades, nagu hädaabiteenus, politsei, kriisihjamine või piirihaldus. Satelliitnavigatsioonisüsteemide kasutamise arendamine annab majandusele, ühiskonnale ja keskkonnale tohutut kasu. Sotsiaal-majandusliku kasu saab jagada kolme põhikategooriasse: kosmose-turu kasvust tulenev otsene kasu, GNSS-i põhiste seadmete ja teenuste järelturu kasvust tulenev otsene kasu ja kaudne kasu, mis tuleneb uute rakenduste väljatöötamisest muudes valdkondades või tehnosiirdest muudesse sektorites, mis tekitavad uusi turuvõimalusi teistes sektorites, tootlikkuse suurenemist kogu tööstusharus ning kasu ühiskonnale saaste vähendamise ja kõrgema ohutuse ja julgeoleku kaudu.
- (9) Seetõttu on oluline, et liit toetaks nendel süsteemidel põhinevate rakenduste ja teenuste arendamist. See võimaldaks liidu kodanikel saada süsteemist kasu ja tagada üldsuse usaldus programmide Galileo ja EGNOS vastu. Asjakohane vahend GNSS-i põhiste rakenduste arendamise alase teadus- ja innovatsioonitegevuse rahastamiseks on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1291/2013 ⁽¹⁾ loodud teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm aastateks 2014–2020 (programm „Horisont 2020”). Siiski tuleks käesoleva määruse alusel programmidele Galileo ja EGNOS eraldatud eelarvest rahastada teadus- ja arendustegevuse väga spetsiifilist alusosa, mis puudutab põhielemente, nagu Galileo-põhised kiipseadmed või vastuvõtjad, mis võimaldavad arendada rakendusi erinevates majandussektorites. Kõnealuse rahastamisega ei tohiks aga ohustada programmide raames rajatud infrastruktuuri kasutuselevõtmist ja kasutamist.
- (10) Arvestades satelliitnavigatsiooni üha suuremat kasutamist paljudes tegevusvaldkondades, võib teenuste katkemine tekitada tänapäeva ühiskonnas olulist kahju ja tuua palju dele majandustegevuses osalejatele kahjumit. Peale selle on satelliitnavigatsioonisüsteemid oma strateegilisuse tõttu tundlikud infrastruktuurid, mida võidakse kasutada pahatahtlikel eesmärkidel. Need asjaolud võivad ohustada liidu ja liikmesriikide ning nende kodanike julgeolekut. Seetõttu peaks programmide Galileo ja EGNOS raames loodud infrastruktuuride kavandamisel, arendamisel, kasutuselevõtmisel ja kasutamisel kooskõlas standardtavade-ga võtma arvesse julgeolekunõudeid.
- (11) Programm Galileo hõlmab määratlemisetappi, mis on lõpule viidud, arendus- ja valideerimisetappi, mis peaks viidama lõpule 2013. aastal, kasutuselevõttuetappi, mis algas 2008. aastal ja peaks lõpule jõudma 2020. aastal, ja kasutusetappi, mis peaks algama järk-järgult aastatel 2014–2015, et kogu süsteem 2020. aastal täielikult toimiks. Esimesed neli toimivat satelliiti on ehitatud ja käivitatud arendus- ja valideerimisetapis, kuid täieliku satelliitide rühma moodustamine tuleks viia lõpule kasutuselevõttuetapis ning täiendamise-ga tuleks tegeleda kasutusetapis. Süsteemiga seotud maa-pealset infrastruktuuri tuleks vastavalt arendada ja käitada.
- (12) Programm EGNOS on kasutusetapis alates selle „avatud teenuse” ja „ohutusteenuse” („Safety of Life”) toimivaks kuulutamisest vastavalt 2009. aasta oktoobris ja 2011. aasta märtsis. Süsteemi EGNOS teenuste geograafilist ulatust laiendatakse tehniliste ja finantsiliste piirangute raames ning rahvusvaheliste lepingute alusel muudele piirkondadele maailmas, eelkõige kandidaatriikide territooriumitele või ühtse Euroopa taevaga hõlmatud kolmandatele riikidele ja Euroopa naabruspoliitika riikidele. Siiski ei tohiks laienemist muudesse maailma piirkondadesse rahastada programmidele Galileo ja EGNOS nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 1311/2013 ⁽²⁾ alusel eraldatavatest eelarveassigneeringu-test ning see ei tohiks põhjustada viivitusi kohaldamisala laiendamisel kogu liikmesriikide geograafiliselt Euroopas asuvalle territooriumile.
- (13) Galileo ohutusteenuse algset kuju, mis nähti ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ)

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsember 2013 määrus (EL) nr 1291/2013, millega kehtestatakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Horisont 2020” aastateks 2014–2020 ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus 1982/2006/EÜ (Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 104).

⁽²⁾ Nõukogu 2. detsember 2013 määrus (EL, Euratom) nr 1311/2013, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020 (Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 884).

nr 683/2008⁽¹⁾, on muudetud, et tagada koostalitlusvõime muude GNSSi süsteemidega, vastata tulemuslikult ohutusteenuse kasutajate vajadustele ning vähendada vajaliku infrastruktuuri keerukust, riske ja kulusid.

(14) Programmi EGNOS ohutusteenuse võimalikult ulatuslikuks kasutuselevõtuks tuleks seda pakkuda ilma otsese kasutajasutata. Programmi Galileo avalikku reguleeritud teenust tuleks Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse nr 1104/2011/EL⁽²⁾ artikli 2 tähenduses pakkuda tasuta järgmistele avaliku reguleeritud teenuse kasutajatele: liikmesriigid, nõukogu, komisjon, Euroopa välisteenistus ja nõuetekohaselt volitatud liidu ametid. Tasuta pakkumist ei tohiks käsitleda otsuses nr 1104/2011/EL sätestatud pädeva avaliku reguleeritud teenuse ameti tegevuskulude sätete kohaldamist mõjutavana.

(15) Et optimeerida osutatavate teenuste kasutamist, peaksid programmidega Galileo ja EGNOS seotud süsteemid, võrgud ja teenused olema ühilduvad ja koostalitlusvõimelised nii omavahel kui võimaluse korral ka teiste satelliitnavigatsioonisüsteemide ja tavapärase satelliitnavigatsioonivahenditega, kui ühilduvus ja koostalitlusvõime on sätestatud rahvusvahelises lepingus, mis ei piira strateegilise autonoomsuse eesmärgi järgimist.

(16) Kuivõrd programme Galileo ja EGNOS rahastab täielikult liit, tuleks sätestada, et liit on kogu nende programmide raames loodud või arendatud materiaalse ja immateriaalse vara omanik. Selleks et oleks täielikult tagatud kõikidest omandiga seotud põhiõigustest kinnipidamine, tuleks jõuda vajalike kokkulepeteni praeguste omanikega, eriti nendes osades, mis on infrastruktuuride ja nende turvalisuse jaoks kõige olulisemad. Immateriaalse vara omandiõigusega seotud käesoleva määruse sätteid ei hõlma immateriaalseid õigusi, mis ei ole asjaomase siseriikliku õiguse alusel üleantavad. Liidu omandiõigus ei mõjuta liidu võimalust teha need varad kättesaadavaks kolmandatele isikutele või need võõrandada kooskõlas käesoleva määrusega juhul, kui seda peetakse iga üksikjuhtumi kohta koostatava hinnangu põhjal asjakohaseks. Eelkõige peaks liidul olema võimalik programmide Galileo ja EGNOS raames tehtud tööst tulenevaid intellektuaal-omandiõigusi kolmandatele isikutele loovutada või litsentsida. Et hõlbustada satelliitnavigatsiooni vastuvõttu turgudel, tuleks tagada, et kolmandatel isikutel oleks optimaalsed võimalused kasutada eelkõige programmide

Galileo ja EGNOS tulenevaid ja liidule kuuluvaid intellektuaalomandi õigusi, sealhulgas sotsiaal-majanduslikul tasandil.

(17) Väljaspool programme Galileo ja EGNOS loodud või arendatud vara käesolevas määruses sätestatud omandisätteid ei puuduta. Kuid niisugune vara võib olla programmide toimimiseks oluline. Et ergutada uue tehnoloogia arendamist väljaspool programme Galileo ja EGNOS, peaks komisjon julgustama kolmandaid isikuid pöörama tähelepanu niisugustele olulistele immateriaalsetele varadele ja kui see oleks programmide jaoks kasulik, kokku leppima nende asjakohase kasutamise tingimustes.

(18) Programmi Galileo kasutuselevõtuetappi ja kasutusetappi ning programmi EGNOS kasutusetappi peaks täielikult rahastama liit. Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ, Euratom) nr 966/2012⁽³⁾, peaksid liikmesriigid saama anda asjakohaste lepingute alusel programmidesse Galileo ja EGNOS täiendava rahalise või mitterahalise panuse, et rahastada täiendavaid programmielemente, mis on seotud asjaomaste liikmesriikide võimalike erieesmärkidega. Samuti peaksid saama programmidesse panustada kolmandad riigid ja rahvusvahelised organisatsioonid.

(19) Selleks et tagada programmide Galileo ja EGNOS järjepidevus ja stabiilsus ning võtta arvesse nende Euroopa mõõdet ja olulist Euroopa lisandväärtust, on vaja piisavat ja järjepidevat rahastamist finantsplaneerimise perioodide lõikes. Samuti tuleb ära näidata ajavahemikul 1. jaanuar 2014 kuni 31. detsember 2020 vajaminev summa programmi Galileo kasutuselevõtuetapi ning programmide Galileo ja EGNOS kasutusetapi lõpuleviimise rahastamiseks.

(20) Määrusega (EL, Euratom) nr 1311/2013 eraldatakse maksimaalselt 7 071,73 miljonit eurot (jooksevhindades) programmidega Galileo ja EGNOS seotud tegevuste rahastamiseks ajavahemikul 1. jaanuar 2014 kuni 31. detsember 2020. Selguse huvides ja kulude kontrolli all hoidmise lihtsustamiseks tuleks see üldine summa jaotada eri kategooriateks. Paindlikkuse säilitamiseks ja programmide sujuva elluviimise tagamiseks peaks komisjonil siiski olema võimalik vahendeid ühest kategooriast teise üle kanda. Programmis kätkevad tegevused peaksid hõlmama ka süsteemide ja nende toimimise kaitset, sealhulgas satelliitide orbiidile saatmise ajal. Seega võiks teenuste kasutamist ja nende kaitse tagamist rahastada võimalikult suures ulatuses programmidele Galileo ja EGNOS eraldatud eelarvevahenditest, järgides kulude

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 683/2008 Euroopa satelliitnavigatsiooniprogrammide (EGNOS ja Galileo) rakendamise jätkamise kohta (ELT L 196, 24.7.2008, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta otsus nr 1104/2011/EL, mis käsitleb Galileo programmil põhineva globaalse satelliitnavigatsioonisüsteemi kaudu pakutava avalikule reguleeritud teenusele juurdepääsu võimaldamise korda (ELT L 287, 4.11.2011, lk 1).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL, Euratom) nr 966/2012, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju (ELT L 298, 26.10.2012, lk 1).

range haldamise põhimõtet ja määrusega (EL, Euratom) nr 1311/2013 kehtestatud summat. Rahastada tuleks ainult andmete ja teenuste pakkumist ning mitte infrastruktuuri ostmist. Käesoleva määrusega kehtestatakse programmide Galileo ja EGNOS jätkamiseks rahastamis-pakett, mis on Euroopa Parlamendile ja nõukogule igaaastase eelarvemenetluse käigus peamiseks juhiseks Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 2. detsember 2013 eelarvedistsipliini, eelarvealast koostööd ja usaldusväärset finantsjuhtimist käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe⁽¹⁾ punkti 17 tähenduses

- (21) Käesolevas määruses tuleks täpsustada tegevused, mida rahastatakse ajavahemikuks 2014–2020 liidu eelarvest programmidele Galileo ja EGNOS määratud assigneerin-gutest. Kõnealustest assigneeringutest tuleks rahastada peamiselt tegevusi, mis on seotud programmi Galileo kasutuselevõtuetapiga, sh selle etapi haldamise ja järele-valvega, ning tegevusi, mis on seotud programmi Galileo raames loodud süsteemi kasutamisega, sh kõnealuse programmi kasutusetapile eelnevate või seda ettevalmis-tavate tegevustega, ning samuti tegevustega, mis on seotud süsteemi EGNOS kasutamisega. Assigneeringutest tuleks rahastada ka teatavaid muid tegevusi, mis on vaja-likud programmide Galileo ja EGNOS juhtimiseks või nende eesmärkide saavutamiseks, eelkõige põhielementide alase teadus- ja arendustegevuse toetamine, näiteks programmi Galileo-põhiste kiipseadmete ja vastuvõtjate, sealhulgas asjakohasel juhul ka positsioneerimise ja töökindluse järelevalve tarkvaramoodulid. Need elemendid ühendavad infrastruktuuri pakutavad teenused ja järelrakendused ning lihtsustavad rakenduste väljatöö-tamist erinevates majandussektorites. Nende väljatöö-tamine aitab kiirendada sotsiaal-majandusliku kasu maksimeerimist, sest sellega hõlbustatakse pakutavate teenuste turuleviimist. Komisjon peaks esitama igal aastal Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande kasutatava kulude juhtimise strateogia kohta.
- (22) Oluline on märkida, et süsteemide investeeringu- ja kasu-tuskulude hinnangus ajavahemikuks 2014–2020 ei ole arvesse võetud liidu võimalikke ettenägematuid rahalisi kohustusi, eeskätt selliseid kohustusi, mis on seotud teenuste osutamisest või liidu omandiõigusest süsteemidele tuleneva vastutusega, eelkõige süsteemide häirete puhul. Komisjon koostab nende kohustuste kohta omaette analüüsi.
- (23) Tuleb ka esile tuua, et käesoleva määrusega ette nähtud eelarvevahenditest ei kaeta töid, mida rahastatakse programmile „Horisont 2020” eraldatud vahenditest, näiteks süsteemide rakenduste arendamisega seotud töid. Need tööd võimaldavad optimeerida programmide

Galileo ja EGNOS raames pakutavate teenuste kasutamist, tagada liidu tehtud investeeringute sotsiaal-majandusliku tasuvuse ja suurendada liidu ettevõtjate oskusteavet satel-liitnavigatsioonitehnoloogia vallas. Komisjon peaks tagama programmi eri aspektide erinevate rahastamisalli-kate läbipaistvuse ja selguse.

- (24) Lisaks eeltoodule peaks olema liit sellise süsteemide loodud tulu saaja, mis on saadud eelkõige programmi Galileo raames loodud süsteemi osutatavalt äriteenuselt, et liidu eelnevalt tehtud investeeringud saaksid osaliselt hüvitatud, ning kõnealust tulu tuleks kasutada program-mide Galileo ja EGNOS eesmärkide toetamiseks. Peale selle võiks kõikides erasektori üksustega sõlmitud lepin-gutes sätestada tulude jagamise mehhanismi.
- (25) Et vältida varem programmide Galileo ja EGNOS kulgu mõjutanud ülekulusid ja viivitusi, tuleb teha rohkem jõupingutusi ülekulusid ja/või viivitusi tekitada võivate riskide maandamiseks, nagu nõudis Euroopa Parlament oma 8. juuni 2011. aasta resolutsioonis Euroopa satelliit-navigatsiooniprogrammide vahekokkuvõtte kohta: hinnang rakendamise kohta, eesseisvad probleemid ja finantsperspektiivid⁽²⁾, ja nõukogu oma 31. märtsi 2011. aasta järeldustes ning mida on mainitud komisjoni 29. juuni 2011. aasta teatise „Euroopa 2020. aasta stra-teegia aluseks olev eelarve”.
- (26) Programmide Galileo ja EGNOS nõuetekohane avalik haldamine nõuab esiteks ranget vastutuse ja ülesannete jaotust eelkõige komisjoni, Euroopa GNSSi Agentuuri ja Euroopa Kosmoseagentuuri (ESA) vahel ning teiseks programmide haldamise järkjärgulist kohandamist süsteemide kasutamisega seotud vajadustele.
- (27) Komisjon, kes esindab liitu – põhimõtteliselt program-mide ainsat rahastajat ja süsteemide omanikku –, peaks vastutama programmide Galileo ja EGNOS toimimise eest ja teostama nende üle üldist järelevalvet. Ta peaks haldama käesoleva määrusega programmidele eraldatud rahalisi vahendeid, kontrollima kõikide programmi tege-vuste elluviimist ja tagama selge vastutuse ja ülesannete jaotuse eelkõige komisjoni ja Euroopa GNSSi Agentuuri ja ESA vahel. Seega tuleks anda komisjonile lisaks nendele ülesannetele, mis on seotud tema üldiste kohus-tustega või mis on talle pandud käesoleva määrusega, ka teatavad eriülesanded. Et kasutada optimaalselt erinevate

⁽¹⁾ ELT L 420du 20.12.2013, p. 1

⁽²⁾ ELT C 380 E, 11.12.2012, lk 84.

sidusrühmade vahendeid ja oskusteavet, peaks komisjonil olema õigus delegeerida teatavaid ülesandeid delegerimiskokkulepetega kooskõlas määrusega (EL, Euratom) nr 966/2012.

(28) Arvestades süsteemide maapealse infrastruktuuri tähtsust programmide Galileo ja EGNOS rakendamise jaoks ja selle mõju nende turvalisusele, peaks selle infrastruktuuri asukoha määramine olema üks komisjonile antavatest eriülesannetest. Süsteemide maapealse infrastruktuuri kasutuselevõtt peaks jätkuma avatud ja läbipaistva protsessi alusel. Infrastruktuuri asukoha kindlaksmääramisel tuleks arvestada geograafilisi ja tehnilisi piiranguid, mis on seotud selle maapealse infrastruktuuri optimaalse geograafilise paigutusega ja asjaomasteks ülesanneteks sobivate rajatiste ja seadmete võimaliku olemasoluga, ning samuti tagada kooskõla iga maapealse jaama julgeolekualaste vajadustega ja iga liikmesriigi siseriiklike julgeolekunõuetega.

(29) Euroopa GNSSi Agentuur loodi Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 912/2010⁽¹⁾, et see tagaks programmide Galileo ja EGNOS eesmärkide saavutamise ja täidaks teatavaid ülesandeid, mis on seotud programmide nõuetekohase täitmisega. See on liidu asutus, mis määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 kohase asutusena peab täitma liidu asutuste suhtes kehtivaid kohustusi. Agentuurile tuleks usaldada teatavad ülesanded, mis on seotud programmi julgeolekuga ja agentuuri võimaliku määramisega avaliku reguleeritud teenuse eest vastutavaks asutuseks. Ühtlasi peaks agentuur toetama süsteemide edendamist ja turustamist, luues selleks muu hulgas tihedad sidemed programmide Galileo ja EGNOS raames pakutavate teenuste kasutajate ja potentsiaalsete kasutajatega ning ta peaks koguma teavet nende nõudmistest ja satelliitnavigatsioonituru arengu kohta. Agentuur võiks peale selle täita ülesandeid, mida komisjon usaldab talle ühe või mitme delegerimiskokkuleppe raames, mis hõlmavad mitmesuguseid muid programmidega seotud eriülesandeid, eelkõige ülesandeid, mis on seotud süsteemide kasutamisega, sealhulgas programmide operatiivjuhtimine, rakenduste ja teenuste müügi edendamine satelliittraadionavigatsiooni turul ning programmi põhielementide arendamise edendamine. Selleks et komisjon saaks liidu esindajana täiel määral oma kontrollivõimusi täita, peaksid delegerimiskokkulepped sisaldama Euroopa GNSSi Agentuurile eraldatud vahendite haldamise üldtingimusi.

Programmide Galileo ja EGNOS operatiivjuhtimisega ja kasutamisega seotud ülesannete alase vastutuse ülekandmine Euroopa GNSSi Agentuurile peaks toimuma järkjärgult ning sõltuma nii asjakohase vastutuse ülekandmise

alase läbivaatamise edukast lõpuleviimisest kui ka Euroopa GNSSi Agentuuri valmisolekust nimetatud ülesannete võtmiseks, et tagada programmide järjepidevus. Programmi EGNOS alase vastutuse ülevõtmine peaks toimuma 1. jaanuaril 2014, programmi Galileo puhul peaks see toimuma 2016. aastal.

(30) Programmi Galileo kasutuselevõttuetapi ajaks peaks liit sõlmima ESA-ga delegerimiskokkuleppe, milles määratakse kindlaks agentuuri ülesanded selles etapis. Komisjon kui liidu esindaja peaks tegema kõik endast sõltuvat, et sõlmida delegerimiskokkuleppe kuue kuu jooksul alates käesoleva määruse kohaldamise kuupäevast. Et komisjon saaks täiel määral oma kontrollivõimusi täita, peaksid delegerimiskokkulepped sisaldama ESA-le eraldatud vahendite haldamise üldtingimusi. Kuivõrd tegemist on täielikult liidu rahastatud tegevustega, peaksid need tingimused tagama sama ulatusliku kontrolli, nagu oleks nõutav juhul, kui ESA oleks liidu asutus.

(31) Programmide Galileo ja EGNOS kasutusetapiks peaks Euroopa GNSSi Agentuur sõlmima ESA-ga töökokkulepped, milles määratakse kindlaks viimase ülesanded süsteemide uue põlvkonna väljatöötamisel ning tehnilise abi andmisel seoses olemasolevate süsteemide põlvkonnaga. Eelnimetatud kokkulepped peaksid vastama määrusele (EL, Euratom) nr 966/2012. Töökokkulepetes ei peaks käsitlema ESA rolli teadusuuringute ja tehnoloogiaga seotud tegevustes ega programmide Galileo ja EGNOS raames rajatud infrastruktuuride arendamise ja nendega seotud teadusuuringute varastes etappides. Neid tegevusi tuleks rahastada programmidele eraldatud eelarvest eraldi, näiteks programmile „Horisont 2020“ eraldatud vahenditest.

(32) Programmide Galileo ja EGNOS toimimise eest vastutamine hõlmab eelkõige vastutust programmide, süsteemide ja viimaste kasutamise julgeoleku eest. Muudel juhtudel kui nõukogu ühismeetme 2004/552/ÜVJP⁽²⁾ kohaldamise korral, mis on vaja läbi vaadata, võttes arvesse programmide Galileo ja EGNOS arengut, nende haldamist ja Lissaboni lepingust tulenevaid muudatusi Euroopa Liidu lepingus ja Euroopa Liidu toimimise lepingus, vastutab julgeoleku eest komisjon, seda vaatamata sellele, et teatavad julgeolekuga seotud ülesanded antakse Euroopa GNSSi Agentuurile. Eelkõige peab komisjon seadma sisse mehhanismid erinevate julgeolekuga tegelevate üksuste adekvaatseks kooskõlastamiseks.

(33) Käesoleva määruse kohaldamisel esile kerkivate julgeolekuküsimuste puhul peaks komisjon konsulteerima liikmesriikide asjaomaste julgeolekuekspertidega.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2010. aasta määrus (EL) nr 912/2010, millega luuakse Euroopa GNSSi Agentuur, tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1321/2004 Euroopa satelliit-raadionavigatsiooniprogrammide juhtimisstruktuuride loomise kohta ja muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 683/2008 (ELT L 276, 20.10.2010, lk 11).

⁽²⁾ Nõukogu 12. juuli 2004. aasta ühismeetme 2004/552/ÜVJP Euroopa satelliit-navigatsioonisüsteemi toimimise aspektide kohta, mis mõjutavad Euroopa Liidu julgeolekut (ELT L 246, 20.7.2004, lk 30).

(34) Võttes arvesse Euroopa välisteenistuse eksperditeadmisi ning korrapäraseid sidemeid kolmandate riikide valitsusasutuste ja rahvusvaheliste organisatsioonidega, on selle puhul kooskõlas nõukogu otsusega 2010/427/EL⁽¹⁾, eelkõige selle artikli 2 lõikega 2, tegemist pädeva asutusega, et aidata komisjonil täita teatavaid ülesandeid, mis on seotud kõnealuste süsteemide ja programmide Galileo ja EGNOS julgeolekut käsitlevate välissuhetega. Komisjon peaks tagama, et Euroopa välisteenistus on täielikult kaasatud tema tegevustesse, mis on seotud julgeolekuga seonduvate ülesannete täitmise ja välissuhete valdkonnas. Selleks tuleks anda Euroopa välisteenistusele kogu vajalikku tehnilist abi.

(35) Et tagada teabe turvaline ringlus käesoleva määruse reguleerimisala ulatuses, tuleks asjakohastes julgeolekueeskirjades sätestada ELi salastatud teabe kaitsetase, mis on komisjoni otsuse 2001/844/EÜ, ESTÜ, Euratom⁽²⁾ lisas kehtestatud julgeolekueeskirjades ning nõukogu otsuse 2013/488/EL⁽³⁾ lisas kehtestatud nõukogu julgeolekueeskirjades sätestatud kaitsetasemega samaväärne. Kõik liikmesriigid peaksid tagama, et nende siseriiklike julgeolekueeskirju kohaldatakse kõigi nende territooriumil elavate füüsiliste ja juriidiliste isikute suhtes, kes tegelevad programme Galileo ja EGNOS käsitleva ELi salastatud teabega. ESA julgeolekueeskirju ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 15. juuni 2011. aasta otsust⁽⁴⁾ tuleks pidada otsuse 2001/844/EÜ, ESTÜ, Euratom lisas ja otsuse 2013/488/EL lisades sätestatud julgeolekueeskirjadega samaväärseteks.

(36) Käesolev määrus ei mõjuta kehtivaid või tulevikus kehtestatavaid eeskirju, milles käsitletakse juurdepääsu dokumentidele, mis võetakse vastu vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 15 lõikele 3. Lisaks sellele ei tuleks käesolevat määrust käsitada kohustusena liikmesriikidele eirata oma põhiseaduslikke norme seoses juurdepääsuga dokumentidele.

(37) Programmidele Galileo ja EGNOS eraldatud liidu vahendite eraldamiseks ülempiiri raames, mida komisjon ei tohiks ületada, tuleks läbi viia tulemuslikud hankemenetlused, eelkõige sõlmida leping tingimustel, mis tagab

vahendite optimaalne kasutamise, kvaliteetsed teenused, programme tõrgeteta eluviimise, riskide tulemusliku maandamise ning ettenähtud ajakavast kinnipidamise. Asjaomane hankija peaks tegema kõik võimaliku, et neid nõudeid täita.

(38) Kuna programme Galileo ja EGNOS rahastab liit, peaksid programme raames tehtavad riigihanked vastama riigihangete suhtes kehtivatele liidu eeskirjadele ja nende eesmärk peaks olema eeskätt tagada kulutuste otstarbekus, hoida kulusid kontrolli all, leevendada riske, suurendada tõhusust ja vähendada sõltumist üksikutest tarnijatest. Kõikides liikmesriikides tuleks püüda tagada avatud ja õiglane konkurents kogu tööstustarnete ahelas ning tasakaalustatud osalemisvõimaluste pakkumine kõikide tasandite ettevõtjatele erinevates tegevusvaldkondades, eelkõige uutele turuletulijatele ning väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele („VKEd”). Vältida tuleks võimalikku turgu valitseva seisundi kuritarvitamist ja pikaajalist sõltumist üksikutest tarnijatest. Programmi riskide leevendamiseks, üksikutest tarnijatest sõltumise vältimiseks ja parema kontrolli tagamiseks programme ja nende kulude ning ajakavade üle tuleks vajaduse piires kasutada mitut tarnijat. Lisaks tuleks kaitsta ja edendada Euroopa tööstuse arengut kõikides satelliitnavigatsiooniga seotud valdkondades vastavalt rahvusvahelistele lepingutele, milles liit on osaline. Lepingu rikkumise või täitmata jätmise riski tuleks võimalikult suurel määral maandada. Selleks peaksid töövõtjad tõendama oma suutlikkust täita lepingut seoses võetud kohustuste ja lepingu kestusega. Seetõttu peaks hankija asjakohasel juhul täpsustama tarnete sooritamise ja teenuste osutamise garanteerimisega seotud nõuded.

Lisaks sellele võib hankija tundliku loomuga kaupade ja teenuste ostu korral kohaldada sellise ostu suhtes erinõudeid, eelkõige teabeturbe tagamise osas. Liidu ettevõtjatel peaks olema lubatud kasutada teatavate komponentide ja teenuste puhul liiduväliseid allikaid, kui on tõendatud nende olulised eelised kvaliteedi ja kulude osas, võttes siiski arvesse programme strateegilisust ja liidu turva- ja ekspordikontrollinõudeid. Programmidesse tehtud avaliku sektori investeeringud ning tööstuslikud kogemused ja oskused, sealhulgas programme määratlemis- ning arendus- ja valideerimisetappidel saadud kogemused ja oskused, tuleks maksimaalselt ära kasutada, kindlustades samas, et ei rikuta konkureeriva pakkumise eeskirju.

⁽¹⁾ Nõukogu 26. juuli 2010. aasta otsus 2010/427/EL, millega määratakse kindlaks Euroopa välisteenistuse korraldus ja toimimine (ELT L 201, 3.8.2010, lk 30).

⁽²⁾ Komisjoni 29. novembri 2001. aasta otsus 2001/844/EÜ, ESTÜ, Euratom, millega muudetakse komisjoni kodukorda (EÜT L 317, 3.12.2001, lk 1).

⁽³⁾ Nõukogu 23. septembri 2013. aasta otsus 2013/488/EL ELi salastatud teabe kaitseks vajalike julgeolekueeskirjade kohta (ELT L 274, 15.10.2013, lk 1).

⁽⁴⁾ ELT C 304, 15.10.2011, lk 7.

(39) Hangitava toote, teenuse või töö kogumaksumuse, sealhulgas nendega seotud pikaajalise tegevuskulu paremaks hindamiseks tuleks majanduslikult soodsaimast pakkumisest lähtuva hanke korral võtta hankemenetluse käigus

asjakohasel juhul arvesse hangitava toote, teenuse või töö kasuliku kasutusea jooksul tekkivat kulu, kasutades kulu-
tõhususel põhinevat lähenemisviisi, nagu kasutustsükli
kulude arvestus. Selleks peaks hankija tagama, et toote,
teenuse või töö kasuliku kasutusea kulude arvutamiseks
kasutatav meetod on hanketeates või pakkumisteates
selgelt kirjeldatud ning et see võimaldab kontrollida
pakkujate esitatud teabe täpsust.

(40) Satelliitnavigatsioon on keerukas ja pidevalt arenev
tehnoloogia. See toob programmide Galileo ja EGNOS
raames tehtavate riigihangetega seoses kaasa ebakindlust
ja riske, eriti kuna hangete objektiks võivad olla seadmed
või pikaajaliste teenuste osutamine. Nende eripärade tõttu
tuleb riigihangete puhul ette näha spetsiaalsed meetmed,
mida rakendatakse lisaks määruse (EL, Euratom)
nr 966/2012 sätetele. Nii peaks hankija saama taastada
võrdsed tingimused olukorras, kus ühel või mitmel ette-
võtjal on enne pakkumismenetluse väljakuulutamist
hanke objektiks olevate tegevuste kohta siseteavet. Samuti
peaks tellija saama sõlmida tingimuslike osadega lepin-
guid, lisada lepingu täitmise käigus sellele teatavatel tingi-
mustel lisaklausleid või piirata allhangete määra. Kuna
programmide Galileo ja EGNOS tehnoloogiline külg ei
ole selgelt määratletud, ei ole hangete hinda alati
võimalik täpselt hinnata ning sellisel juhul oleks hea
sõlmida spetsiaalset laadi lepingud, milles ei kehtestata
kindlat ja lõplikku hinda, kuid mis samas sisaldavad
liidu rahalisi huve kaitsvaid klausleid.

(41) Tuleks märkida, et kooskõlas Euroopa Liidu lepingu (ELi
leping) artikli 4 lõikega 3 peaksid liikmesriigid hoiduma
selliste meetmete võtmisest, mis võivad kahjustada
programme Galileo ja EGNOS või teenuseid. Samuti
tuleks selgitada, et asjaomased liikmesriigid peaksid
võtma kõik vajalikud meetmed, et tagada oma territoo-
riumile rajatud maapealsete jaamade kaitse. Lisaks peaksid
liikmesriigid ja komisjon tegema koostööd omavahel ja
asjakohaste rahvusvaheliste organisatsioonide ning regu-
leerivate asutustega, et tagada programmi Galileo raames
rajatud süsteemi jaoks vajaliku raadiospektri kättesaa-
davus ja kaitse, et võimaldada süsteemipõhiste rakenduste
täielikku väljaarendamist ja rakendamist vastavalt
Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusele nr 243/2012/
EL⁽¹⁾.

(42) Süsteemide ülemaailmse tähtsuse tõttu on hädavajalik, et
liit sõlmiks programmide Galileo ja EGNOS raames lepin-
guid kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsoo-
nidega kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 218,
tagades seeläbi eelkõige programmide nõuetekohase

täitmise, lahendades teatavaid julgeoleku- ja hinnapoliitika
küsimusi, optimeerides liidu kodanikele osutatavaid
teenuseid ning rahuldades kolmandate riikide ja rahvus-
vaheliste organisatsioonide vajadusi. Samuti võib osutada
vajalikuks kehtivate lepingute kohandamine vastavalt
programmide Galileo ja EGNOS arengule. Kõnealuste
lepingute ettevalmistamisel ja rakendamisel võib
komisjon küsida abi Euroopa välisteenistusest, ESA-lt ja
Euroopa GNSSi Agentuurilt, lähtudes neile käesoleva
määrusega antud ülesannetest.

(43) Tuleks kinnitada, et teatavate mitteregulatiivsete üles-
annete täitmiseks võib komisjon küsida vajaduse korral
ja vajalikus ulatuses tehnilist abi teatavatelt välispartneri-
telt. Muud programmi Galileo ja EGNOS avaliku halda-
misega tegelevad üksused võivad samuti kasutada kõne-
alust tehnilist abi neile käesoleva määrusega antud üles-
annete täitmisel.

(44) Liit põhineb põhiõiguste austamisel ning eelkõige
Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklites 7 ja 8 on sõna-
selgelt tunnustatud õigust eraelu puutumatusele ja isiku-
andmete kaitset. Programmi Galileo ja EGNOS raames
tuleks tagada isikuandmete ja eraelu kaitse.

(45) Liidu finantshuve tuleks kogu kulutsükli vältel kaitsta
proportsionaalsete meetmete kaudu, mis hõlmavad rikkumiste
ennetamist, avastamist ja uurimist, samuti kaotatud,
alusetult väljamakstud või valesti kasutatud vahendite
tagasinõudmist ning vajaduse korral haldus- ja rahalisi
karistusi kooskõlas määrusega (EL, Euratom)
nr 966/2012.

(46) On vaja tagada, et Euroopa Parlamenti ja nõukogu teavi-
tatakse korrapäraselt programmide Galileo ja EGNOS
elluviimisest, eelkõige seoses riskihaldamise, kulude,
ajakava ja tulemuslikkusega. Lisaks sellele tulevad
Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni esindajad
kokku Galileo institutsioonidevahelises toimkonnas vasta-
valt ühisavaldusele Galileo institutsioonidevahelise toim-
konna kohta, mis avaldatakse koos käesoleva määrusega.

(47) Komisjon peaks teostama hindamisi programmide Galileo
ja EGNOS eesmärkide täitmiseks võetud meetmete tõhu-
suse ja tulemuslikkuse kohta, võttes aluseks kokkulepitud
näitajad.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2012. aasta otsus
nr 243/2012/EL, millega luuakse mitmeaastane raadiospektripoliitika
programm (ELT L 81, 21.3.2012, lk 7).

- (48) Selleks et tagada süsteemide julgeolek ja toimimine, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte süsteemide turvalisuse ja toimimise tagamiseks vajalike kõrgetasemeliste eesmärkide kohta. On eriti oluline, et komisjon korraldaks oma ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
- (49) Selleks et tagada käesoleva määruse rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused. Nimetatud volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁽¹⁾.
- (50) Programmide Galileo ja EGNOS nõuetekohane avalik haldamine eeldab programmide ühetaolist juhtimist, kiiremat otsustusprotsessi ja võrdset juurdepääsu teabele, mistõttu Euroopa GNSSi Agentuuri ja ESA esindajad peaksid saama osaleda vaatlajatena komisjoni abistamiseks loodud Euroopa GNSSi programmide komitee („komitee“) töös. Samadel põhjustel peaks liiduga rahvusvahelise kokkuleppe sõlminud kolmandate riikide või rahvusvaheliste organisatsioonide esindajatel olema õigus osaleda komitee tegevuses julgeolekupiirangute raames ja sellise kokkuleppe tingimuste kohaselt. Euroopa GNSSi Agentuuri, ESA, kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide esindajatel ei ole õigust komitees hääletada.
- (51) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt rajada satelliitnavigatsioonisüsteemid ja neid kasutada, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, sest see ületab üksi tegutseva liikmesriigi rahalised ja tehnilised võimalused ning seetõttu saab seda ulatuse ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas ELi lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuspõhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (52) Nõukogu määrusega (EÜ) nr 876/2002⁽²⁾ loodud ühise ettevõtte Galileo lõpetas tegevuse 31. detsembril 2006. Sellest tulenevalt tuleb tunnistada kehtetuks määrus (EÜ) nr 876/2002.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

⁽²⁾ Nõukogu 21. mai 2002. aasta määrus (EÜ) nr 876/2002, millega luuakse ühise ettevõtte Galileo (EÜT L 138, 28.5.2002, lk 1).

- (53) Võttes arvesse programmide Galileo ja EGNOS hindamise vajadust ja määrukses (EÜ) nr 683/2008 tehtavate muudatuste olulisust, tuleks määrus (EÜ) nr 683/2008 selguse ja õiguskindluse huvides kehtetuks tunnistada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesoleva määrusega kehtestatakse eeskirjad Euroopa satelliitnavigatsiooniprogrammide raames süsteemide rajamise ja kasutamise, eelkõige haldamise ja liidu vahendite eraldamise kohta.

Artikkel 2

Euroopa satelliitnavigatsioonisüsteemid ja -programmid

1. Euroopa satelliitnavigatsiooniprogrammid Galileo ja EGNOS hõlmavad kõiki vajalikke tegevusi, et määratleda, arendada, valideerida, ehitada, kasutada, uuendada ja täiustada Euroopa satelliitnavigatsioonisüsteeme – programmi Galileo raames loodud süsteemi ja süsteemi EGNOS – ning tagada nende turvalisus ja koostalitlusvõime.

Programmide eesmärk on samuti maksimeerida Euroopa satelliitnavigatsioonisüsteemide sotsiaal-majanduslikku kasu, eelkõige edendades süsteemide kasutamist ja tugevdades nendel süsteemidel põhinevate rakenduste ja teenuste arendamist.

2. Programmi Galileo raames loodud süsteem on tsiviilkontrolli all olev tsiviilotstarbeline süsteem ja autonoomne ülemaailmse satelliitnavigatsioonisüsteemi (GNSSi) infrastruktuur, mis hõlmab rühma satelliite ja maapealsete jaamade ülemaailmset võrku.

3. EGNOSe süsteem on piirkondliku satelliitnavigatsioonisüsteemi infrastruktuur, mis jälgib ja korrigeerib avatud signaale, mida edastavad ülemaailmsed satelliitnavigatsioonisüsteemid, samuti avatud teenuste signaale, mida pakub programmi Galileo raames loodud süsteem, kui need muutuvad kättesaadavaks. Süsteem hõlmab maapealseid jaamu ja mitut transpondrit, mis paiknevad geostatsionaarsetel satelliitidel.

4. Programmi Galileo erieesmärkideks on tagada, et programmil põhineva süsteemi edastatud signaale saab kasutada järgmiste funktsioonide täitmiseks:

- a) pakkuda avatud teenust (*Open Service, OS*), mis on kasutajale tasuta ja annab positsioneerimis- ja sünkroniseerimiseavet, mis on mõeldud peamiselt satelliitnavigatsioonirakenduste massiturule;
- b) toetada Galileo avatud teenuse signaalide abil ja/või koostöös muude satelliitnavigatsioonisüsteemidega töökindluse seire teenuseid, mis on suunatud ohutusrakenduste kasutajatele, kooskõlas rahvusvaheliste standarditega;
- c) pakkuda äriteenust (*Commercial Service, CS*), mis võimaldab töötada välja kutse- või majandustegevuses kasutatavaid rakendusi, mis on paremate töötulemuste ja andmete tõttu suurema lisandväärtusega kui avatud teenus;
- d) pakkuda avalikku reguleeritud teenust (*Public Regulated Service, PRS*), mis on ette nähtud üksnes valitsuselt loa saanud kasutajatele ning kasutamiseks eeskätt selliste tundlike rakenduste puhul, kus on oluline tagada katkematu teenus, tasuta liikmesriikidele, nõukogule, komisjonile, Euroopa välisteenistusele ja vajaduse korral nõuetekohaselt volitatud liidu ametitele; need teenused kasutavad tugevaid ja krüpteeritud signaale. Muude kõnealuse teenuse otsuse nr 1104/2011/EL artiklis 2 osutatud kasutajatelt tasu nõudmine määratakse kindlaks juhtumipõhiselt ja asjakohased sätted kehtestatakse eelnimetatud otsuse artikli 3 lõike 5 kohaselt sõlmitud lepingutes;
- e) aidata kaasa süsteemi COSPAS-SARSAT otsingu- ja pääste-teenistuse tegevusele (*Search and Rescue Support Service, SAR*), võttes vastu radarimajakate edastatavaid hädasignaale ja edastades neile sõnumeid.

5. Programmi EGNOS erieesmärk on tagada, et süsteemi EGNOS edastatud signaale saab kasutada järgmiste funktsioonide täitmiseks:

- a) pakkuda avatud teenust (*OS*), mis on kasutajale tasuta ja suunatud peamiselt satelliitnavigatsioonirakenduste massiturule ning varustab positsioneerimis- ja sünkroniseerimisteenusega EGNOS süsteemiga hõlmatud alal;
- b) pakkuda äriandmete levitamise teenust, nimelt EGNOS andmete levitamise teenust (*EDAS*), mis võimaldab töötada välja kutse- ja majandustegevuses kasutatavaid rakendusi, mis on paremate töötulemuste ja andmete tõttu suurema lisandväärtusega kui EDASi avatud teenus;

- c) pakkuda ohutusteenust (*safety-of-life service, SoL*), mis on suunatud kasutajatele, kelle jaoks ohutus on elulise tähtsusega. See teenus, mida osutatakse kasutajatele otsese kasutustasuta, rahuldab eelkõige teatavates sektorites tekkivaid vajadusi seoses katkematuse, kättesaadavuse ja täpsusega ning sisaldab funktsiooni, mis võimaldab teavitada kasutajat süsteemis esinevast häirest levialal või lubatud hälbe piires ületavast signaalist süsteemides, mida süsteem EGNOS täiendab.

Esmajärjekorras pakutakse neid funktsioone võimalikult kiiresti liikmesriikide geograafiliselt Euroopas asuvatel territooriumitel.

Programmi EGNOS teenuste geograafilist ulatust võidakse laiendada tehnilise teostatavuse piires ning rahvusvaheliste lepingute alusel muudele piirkondadele maailmas, eelkõige kandidaatriikide territooriumitele või ühtse Euroopa taevaga hõlmatud kolmandatele riikidele ja Euroopa naabrusspoliitika riikidele. Teenuse ulatuse laiendamisega seotud kulusid, sealhulgas kasutuskulusid ei kaeta artiklis 9 osutatud vahenditest. Kõnealuse laiendamise tõttu ei tohi viibida süsteemi EGNOS geograafiline laiendamine liikmesriikide geograafiliselt Euroopas asuvatele territooriumitele.

Artikkel 3

Programmi Galileo etapid

Programm Galileo hõlmab järgmisi etappe, mis võivad osaliselt kattuda:

- a) määratlemisetapp, mille käigus kavandati süsteemi struktuur ja määrati kindlaks selle koostisosad ning mis jõudis lõpule 2001. aastal;
- b) arendus- ja valideerimisetapp, mis hõlmab esimeste satelliitide valmistamist ja orbiidile saatmist, esimest maaapealsete infrastruktuuride paigaldamist ning kõiki töid, mis on vajalikud süsteemi hindamiseks orbiidil, ja mis peaks jõudma lõpule 31. detsembriks 2013. aastal;
- c) kasutuselevõuetapp, mis peaks jõudma lõpule 31. detsembriks 2020. aastaks ja mis hõlmab järgmist:
 - i) kogu kosmose infrastruktuuri, eriti artikli 2 lõikes 4 osutatud erieesmärkide saavutamiseks vajalike satelliitide ja samuti vajalike varusatelliitide ehitamine, paigaldamine ja kaitse ning edasiarendamisega seotud hooldus ja toimingud;
 - ii) kogu maaapealse infrastruktuuri, eelkõige satelliitide kontrollimiseks ja satelliit-raadionavigatsioonisüsteemi andmete töötlemiseks vajaliku infrastruktuuri ja teeninduskeskuste ja muude maaapealsete keskuste ehitamine, paigaldamine ja kaitse ning edasiarendamisega seotud hooldus ja toimingud;

- iii) kasutusetapi ettevalmistamine, sealhulgas artikli 2 lõikes 4 osutatud teenuste osutamisega seotud ettevalmistused;
- d) kasutusetapp, mis hõlmab järgmist:
 - i) kosmosepõhise infrastruktuuri haldamine, hooldus, pidev täiendamine, arendamine ja kaitse, sealhulgas uuendamine ja iganenud vahendite haldamine;
 - ii) maapealse infrastruktuuri, eelkõige teeninduskeskuste ja muude maapealsete keskuste, võrkude ja tegevuskohtade haldamine, hooldus, pidev täiendamine, arendamine ja kaitse, sealhulgas uuendamine ja iganenud vahendite haldamine;
 - iii) süsteemi tulevaste põlvkondade väljatöötamine ja artikli 2 lõikes 4 osutatud teenuste edasiarendamine;
 - iv) programmiga seotud sertifitseerimis- ja standardimistoi-
mingud;
 - v) artikli 2 lõikes 4 osutatud teenuste osutamine ja turus-
tamine;
 - vi) koostöö teiste GNSSi süsteemidega ning
 - vii) kõiki muud tegevused, mis on vajalikud süsteemi aren-
damiseks ja programmi tõrgeteta toimimise tagamiseks.
- d) programmiga seotud sertifitseerimis- ja standardimistoi-
mingud;
- e) artikli 2 lõikes 5 osutatud teenuste osutamine ja turustamine;
- f) kõik süsteemi usaldusväärsuse ja selle kasutatavuse tagami-
sega seonduv;
- g) tegevuse kooskõlastamine artikli 2 lõike 5 teise ja kolmanda
lõigu kohaste erieesmärkide saavutamiseks.

Artikkel 5

Süsteemide ühilduvus ja koostalitlusvõime

1. Programmide EGNOS ja Galileo raames loodavad süsteemid, võrgud ja teenused on tehniliselt omavahel ühilduvad ja koostalitlusvõimelised.
2. Programmide EGNOS ja Galileo raames loodavad süsteemid, võrgud ja teenused on ühilduvad ja koostalitlusvõimelised teiste satelliitnavigatsioonisüsteemidega ja tavapäraste raadionavigatsiooni vahenditega, kui ühilduvuse ja koostalitlusvõime nõuded on sätestatud artikli 29 kohaselt sõlmitud rahvusvahelises lepingus.

Artikkel 6

Omandiõigus

Liit on kogu programmide Galileo ja EGNOS käigus loodud või arendatud materiaalse ja immateriaalse vara omanik. Asjakohastel juhtudel sõlmitakse sel eesmärgil kolmandate isikutega lepingud olemasolevate omandiõiguste kohta.

Komisjon tagab asjakohase raamistiku abil käesolevas artiklis osutatud vara optimaalse kasutamise. Eelkõige teostab ta programmidega Galileo ja EGNOS seotud intellektuaalomandi õigusi võimalikult tulemuslikult, võttes arvesse vajadust kaitsta ja väärtustada liidu intellektuaalomandi õigusi, kõigi sidusrühmade huvisid, ja vajadust turgude ja uute tehnoloogiate harmoonilise arengu järele. Selleks tagab komisjon, et programmide Galileo ja EGNOS raames sõlmitud lepingud kätkevad võimalust nende programmide raames tehtud tööst tulenevaid intellektuaalomandi õigusi kolmandatele isikutele loovutada või litsentseerida.

II PEATÜKK

OSALEMINE RAHASTAMISES JA EELARVEMEHHANISMID

Artikkel 7

Tegevused

1. Käesoleva määruse kohaselt programmidele Galileo ja EGNOS ajavahemikuks 2014–2020 eraldatud liidu eelarveassigneeringutest rahastatakse järgmisi tegevusi, mis on seotud:

- a) kosmose infrastruktuuri haldamine, hooldus, pidev täiendamine, arendamine ja kaitse, sealhulgas uuendamine ja iganenud vahendite haldamine;
- b) maapealse infrastruktuuri, eelkõige võrkude, tegevuskohtade ja toetusrajatiste haldamine, hooldus, pidev täiendamine, arendamine ja kaitse, sealhulgas uuendamine ja iganenud vahendite haldamine;
- c) süsteemi tulevaste põlvkondade väljatöötamine ja artikli 2 lõikes 5 osutatud teenuste edasiarendamine;
- a) programmi Galileo kasutuselevõtuetaapi lõpuleviimisega, millele on osutatud artikli 3 punktis c;

- b) programmi Galileo kasutusetapiga, millele on osutatud artikli 3 punktis d;
- c) programmi EGNOS kasutusetapiga, millele on osutatud artiklis 4;
- d) programmide Galileo ja EGNOS haldamise ja järelevalvega.

2. Programmidele Galileo ja EGNOS eraldatud liidu eelarveasigneeringutest rahastatakse vastavalt artikli 9 lõikele 2 ka tegevusi, mis seonduvad põhielementide alase teadus- ja arendustegevusega, näiteks Galileo-põhiste kiipseadmete ja vastuvõtjatega.

3. Programmidele Galileo ja EGNOS eraldatud liidu eelarveasigneeringutest kaetakse ka komisjoni kulud, mis on seotud programmide haldamiseks ja artikli 2 lõigetes 4 ja 5 osutatud erieesmärkide täitmiseks vajaliku ettevalmistus-, järelevalve-, kontrolli-, auditeerimis- ja hindamistegevusega. Nendest kuludest kaetakse eelkõige järgmised kulud:

- a) ekspertide uuringud ja koosolekud;
- b) teabe- ja kommunikatsioonitegevus, sealhulgas institutsioonide teavitustegevus liidu poliitiliste prioriteetide teemal, kui need on otseselt seotud käesoleva määruse eesmärkidega, pidades eelkõige silmas koostoime loomist muude asjakohaste liidu poliitikavaldkondadega;
- c) infotehnoloogilised võrgud, mille eesmärgiks on infotöötlus või -vahetus;
- d) igasugune muu komisjonile osutatud tehniline ja halduslik abi programmide haldamiseks.

4. Programmide Galileo ja EGNOS ja nende erinevate etappide kulud tehakse täpselt kindlaks. Komisjon, kes tegutseb kooskõlas läbipaistva juhtimise põhimõttega, teavitab Euroopa Parlamenti, nõukogu ja artiklis 36 osutatud komiteed („komitee”) igal aastal liidu vahendite, sealhulgas ettenägematute kulude reservi eraldamisest ja kasutamisest seoses iga käesoleva artikli lõikes 1, 2 ja 3 nimetatud tegevusega.

Artikkel 8

Programmide Galileo ja EGNOS rahastamine

1. Liit rahastab vastavalt artiklile 9 programmidega Galileo ja EGNOS seotud tegevusi, millele on viidatud artikli 7 lõigetes 1, 2 ja 3, et täita artiklis 2 seatud eesmärgid, ilma et see piiraks rahastamist mis tahes muudest rahastamisallikatest, sealhulgas käesoleva artikli lõigetes 2 ja 3 viidatud allikatest.

2. Liikmesriigid võivad taotleda programmide Galileo ja EGNOS täiendavat rahastamist, et katta konkreetsetel juhtudel täiendavaid elemente, tingimusel et need täiendavad elemendid ei põhjusta mingit rahalist või tehnilist koormust või viivitusi asjaomases programmis. Liikmesriigi taotluse alusel otsustab komisjon vastavalt artikli 36 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusele, kas nimetatud tingimused on täidetud. Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti, nõukogu ja komiteed mõjust, mida avaldab programmidele Galileo ja EGNOS käesoleva lõike kohaldamine.

3. Ka kolmandad riigid ja rahvusvahelised organisatsioonid võivad programme Galileo ja EGNOS täiendavalt rahastada. Artiklis 29 osutatud rahvusvahelistes lepingutes määratakse kindlaks programmis osalemise tingimused ja üksikasjalikud eeskirjad.

4. Käesoleva artikli lõigetes 2 ja 3 osutatud täiendavat rahastamist käsitatakse sihtotstarbelise välistuluna vastavalt määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 21 lõikele 2.

Artikkel 9

Vahendid

1. Rahastamispakett artikli 7 lõigetes 1, 2 ja 3 nimetatud tegevuste elluviimiseks ja nende tegevustega seotud riskide katmiseks ajavahemikuks 1. jaanuar 2014 kuni 31. detsember 2020 on 7 071,73 miljonit eurot jooksevhindades.

Iga-aastased eraldised määratakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt kindlaks vastavalt mitmeaastases finantsraamistikus sätestatud piirmääradele.

Esimeses lõigus osutatud summa jaotatakse kulukategooriate vahel jooksevhindades:

- a) artikli 7 lõike 1 punktis a osutatud tegevuse jaoks 1 930 miljonit eurot;
- b) artikli 7 lõike 1 punktis b osutatud tegevuse jaoks 3 000 miljonit eurot;
- c) artikli 7 lõike 1 punktis c osutatud tegevuse jaoks 1 580 miljonit eurot;
- d) artikli 7 lõike 1 punktis d ja artikli 7 lõikes 3 osutatud tegevuse jaoks 561,73 miljonit eurot.

2. Ilma et see piiraks nende summade kasutamist, mis on eraldatud süsteempõhiste rakenduste arendamiseks programmi „Horisont 2020” raames, rahastatakse programmidele Galileo ja EGNOS eraldatud eelarveasigneeringutest, sealhulgas sihtotstarbelistest tuludest, artikli 7 lõikes 1a osutatud tegevusi kuni 100 miljoni euro ulatuses püsivhindades.

3. Komisjon võib lõike 1 kolmanda lõigu punktides a–d sätestatud vahendeid ühest kulukategooriast teise ümber paigutada kuni 10 % ulatuses lõike 1 esimeses lõigus osutatud summast. Kui ümberpaigutamine puudutab kumulatiivset summat, mis ületab 10 % lõike 1 esimeses lõigus osutatud summast, konsulteerib komisjon artikli 36 lõikes 2 osutatud nõuandemenetluse kohaselt komiteega.

Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti ja nõukogu kõigist ümberpaigutustest kulukategooriate vahel.

4. Assigneeeringuid kasutatakse vastavalt käesoleva määruse ja määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 kohaldatavatele sätetele.

5. Programmidega Galileo ja EGNOS seotud eelarvelised kohustused täidetakse iga-aastaste eraldistega.

6. Komisjon haldab lõikes 1 osutatud rahalisi vahendeid läbi paistval ja kulutõhusal viisil. Komisjon esitab igal aastal Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande kasutatava kulude juhtimise strateegia kohta.

Artikkel 10

Programmidest Galileo ja EGNOS saadav tulu

1. Süsteemide kasutamisest saadava tulu kogub liit, see kantakse liidu eelarvesse ja eraldatakse programmidele Galileo ja EGNOS, eelkõige artikli 2 lõikes 1 osutatud eesmärgi saavutamiseks. Kui tulu ületab programmide kasutusetappide rahastamise vajaduse, siis saavad tulu suunamise põhimõtete muutmise heaks kiita Euroopa Parlament ja nõukogu komisjoni ettepaneku põhjal.

2. Tulu jaotamise mehhanism võib olla ette nähtud erasektori üksusega sõlmitavates lepingutes.

3. Eelarve täitmise eest kaudselt vastutavatele üksustele tehtud eelmaksetelt kogunenud intressid eraldatakse tegevustele vastavalt komisjoni ja asjaomase üksuse vahel sõlmitud delegerimiskokkulepele või lepingule. Vastavalt usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttele avavad eelarve täitmise eest kaudselt vastutavad üksused kontod, mis võimaldavad kindlaks teha rahalisi vahendeid ja vastavat intressi.

III PEATÜKK

PROGRAMMIDE GALILEO JA EGNOS AVALIK HALDAMINE

Artikkel 11

Programmide Galileo ja EGNOS haldamise põhimõtted

Programmide Galileo ja EGNOS avalik juhtimine rajaneb järgmistel põhimõtetel:

- a) ülesannete ja vastutuse selge jaotamine asjaomaste üksuste, eelkõige komisjoni, Euroopa GNSSi Agentuuri ja ESA vahel komisjoni üldisel vastutusel;
- b) siiras koostöö punktis a osutatud üksuste ja liikmesriikide vahel;
- c) tugev programmide kontroll, sealhulgas range kulude ja ajakava järgimine kõigi asjaomaste üksuste poolt oma vastutusalas seoses programmide Galileo ja EGNOS eesmärkidega;
- d) olemasolevate struktuuride kasutamise optimeerimine ja ratsionaliseerimine, et vältida tehnilise oskusteabe dubleerimist;
- e) projektijuhtimise süsteemide ja tehnikate parimate tavade kasutamine programmide Galileo ja EGNOS rakendamise järelevalves eriomaseid nõudeid arvestades ja valdkondlike ekspertide toetusel.

Artikkel 12

Komisjoni ülesanded

1. Komisjonil on üldine vastutus programmide Galileo ja EGNOS eest. Ta käsutab käesoleva määrusega eraldatud rahalisi vahendeid ja kontrollib programmi kõigi tegevuste elluviimist, eelkõige seoses kulude, haldamise ja tulemuslikkusega.

2. Lisaks lõikes 1 osutatud üldisele vastutusele ja käesolevas määruses osutatud spetsiifilistele ülesannetele on komisjonil järgmised ülesanded:

- a) tagada ülesannete selge jaotus programmidega Galileo ja EGNOS seotud eri üksuste vahel ja jagada sel eesmärgil artikli 14 lõikes 2 ja artiklis 15 nimetatud ülesannete täitmine (eelkõige delegerimiskokkulepete kaudu) Euroopa GNSSi Agentuurile ja ESA-le;
- b) tagada programmide Galileo ja EGNOS õigeaegne elluviimine neile eraldatud vahendite piires ja kooskõlas artiklis 2 osutatud eesmärkidega.

Selleks kehtestab ta asjakohased vahendid ja struktuurimeetmed programmidega Galileo ja EGNOS seotud riskide kindlakstegemiseks, kontrollimiseks, leevendamiseks ja järelevalveks ning rakendab neid;

- c) korraldada liidu nimel ja oma pädevusvaldkonnas suhteid kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega;

d) anda liikmesriikidele ja Euroopa Parlamendile õigeaegselt kogu asjakohane teave programmide Galileo ja EGNOS kohta, eelkõige seoses riskijuhtimise, üldiste kulude, iga Galileo infrastruktuuri olulise elemendi iga-aastaste tegevuskulude, tulude, ajakava ja tulemuslikkusega, ning ülevaade artikli 11 punktis e osutatud projektijuhtimise süsteemide ja tehnikate rakendamisest;

e) hinnata võimalust edendada ja tagada Euroopa satelliitnavigatsioonisüsteemide kasutamine erinevates majandussektorites, analüüsides muu hulgas süsteemide tekitatava kasu ärakasutamist.

3. Kui see on vajalik artiklis 3 osutatud programmi Galileo kasutuselevõtu- ja kasutusetappide ja artiklis 4 osutatud programmi EGNOS kasutusetapi nõuetekohaseks täitmiseks, kehtestab komisjon vajaduse korral meetmed, mis on vajalikud, et

a) hallata ja vähendada programmide Galileo ja EGNOS täitmise kaasnavaid riske;

b) teha kindlaks oluliste otsuste tegemise etapid programmide elluviimise seireks ja hindamiseks;

c) määrata kindlaks süsteemide maapealse infrastruktuuri paiknemine kooskõlas turvanõuetega, järgides avatud ja läbiipaistvat menetlust, ja tagada nende toimimine;

d) määrata kindlaks tehnilised ja operatiivnõuded, mis on vajalikud artikli 2 lõike 4 punktides b ja c osutatud funktsioonide täitmiseks ja süsteemiarenduste rakendamiseks.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 36 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 13

Süsteemide ja nende toimimise turvalisus

1. Komisjon tagab programmide Galileo ja EGNOS turvalisuse, sealhulgas süsteemide ja nende toimimise turvalisuse. Sellel eesmärgil komisjon:

a) võtab arvesse järelevalve ja programmide turvanõuete ja -normide integreerimise vajadust;

b) tagab, et nende nõuete ja normide üldine mõju toetab programmide edenemist, eelkõige kulude, riskihalduse ja ajakava osas;

c) loob erinevate asjaomaste asutuste vahelise kooskõlastusmehhanismi;

d) võtab arvesse kehtivaid turvanorme ja -nõudeid, et mitte vähendada turvalisuse üldist taset ega takistada nendel normidel ja nõuetel põhineva kehtiva süsteemi toimimist.

2. Ilma et see piiraks käesoleva määruse artiklite 14 ja 16 ning otsuse nr 1104/2011/EL artikli 8 kohaldamist, võtab komisjon artiklis 35 sätestatud tingimustel vastu delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse kõrgetasemelised eesmärgid, et tagada lõikes 1 osutatud programmide Galileo ja EGNOS turvalisus.

3. Komisjon kehtestab lõikes 2 osutatud kõrgetasemeliste eesmärkide rakendamiseks vajalikud tehnilised kirjeldused ja muud meetmed. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 36 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

4. Kooskõlas otsuse 2010/427/EL artikli 2 lõikega 2 jätkab Euroopa välisteenisus komisjoni abistamist tema ülesannete täitmisel välissuhete valdkonnas.

Artikkel 14

Euroopa GNSSi Agentuuri ülesanded

1. Kooskõlas komisjoni kehtestatud suunistega teeb Euroopa GNSSi Agentuur järgmist:

a) tagab seoses programmide Galileo ja EGNOS julgeolekuga ja ilma et see piiraks artiklite 13 ja 16 kohaldamist:

i) oma turvalisuse akrediteerimise nõukogu kaudu turvalisuse akrediteerimise vastavalt määruse (EL) nr 912/2010 III peatükile. Sel eesmärgil algatab ta turvamenetluste rakendamise, jälgib seda ning teostab süsteemi turbeauditeid;

ii) määruse (EL) nr 912/2010 artikli 6 punktis d osutatud Galileo turvaseirekeskuse tegevuse kooskõlas käesoleva määruse artiklis 13 osutatud normide ja nõuetega ning vastavalt ühismeetme 2004/552/ÜVP alusel antud juhiste kohaselt;

b) täidab otsuse nr 1104/2011/EL artiklis 5 sätestatud ülesandeid ja abistab komisjoni vastavalt selle otsuse artikli 8 lõikele 6;

c) aitab programmi Galileo kasutuselevõtu- ja kasutusetapi ja programmi EGNOS kasutusetapi raames kaasa artikli 2 lõigetes 4 ja 5 osutatud teenuste edendamisele ja turustamisele, viies selleks muu hulgas läbi vajaliku turuanalüüsi, eelkõige Euroopa GNSSi Agentuuri igal aastal rakenduste ja teenuste turu kohta koostatava turuaruande kaudu, luues tihedaid kontakte süsteemide kasutajate ja potentsiaalsete kasutajatega, et koguda teavet nende vajaduste kohta, jälgides arenguid satelliidinavigatsiooni järelturul ning koostades tegevuskava artikli 2 lõigetes 4 ja 5 osutatud teenuste vastuvõtmiseks kasutajaskonna poolt, mis hõlmaks eelkõige asjaomaseid standardimise ja sertifitseerimisega seotud tegevusi.

2. Euroopa GNSSi Agentuur täidab ka muid programmide Galileo ja EGNOS rakendamisega seotud ülesandeid, sealhulgas programmide haldamise ülesandeid, ja vastutab nende täitmise eest. Need ülesanded usaldab komisjon talle delegerimisotsuse alusel sõlmitud delegerimiskokkuleppe raames kooskõlas määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 58 lõike 1 punktiga c ning need hõlmavad järgmist:

- a) põhitegevused, kaasa arvatud infrastruktuuri haldamine, süsteemi hooldamine ja pidev täiustamine, sertifitseerimis- ja standardimistoimingud ning artikli 2 lõigetes 4 ja 5 nimetatud teenuste osutamine;
- b) süsteemide edasiarendamise ja tulevaste põlvkondadega seotud arendus- ja kasutuselevõtutegevusele ning teenuste edasiarendamise määratlemisele kaasaitamine, sealhulgas hanked;
- c) süsteemipõhiste rakenduste ja teenuste arendamise edendamine ning nendealase teadlikkuse suurendamine, mis hõlmab Euroopa GNSSi rakendustele ja teenustele spetsialiseerunud Euroopa tippkeskuste võrgu tuvastamist, ühendamist ja kooskõlastamist, võttes aluseks avaliku ja erasektori eksperditeadmised ning hinnates sellise edendamise ja teadlikkuse suurendamisega seotud meetmeid;
- d) selliste põhielementide nagu Galileo-põhiste kiipseadmete ja vastuvõtjate arendamise edendamine.

3. Lõikes 2 osutatud delegerimiskokkuleppes antakse Euroopa GNSSi Agentuurile määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 58 lõike 1 punkti c raames eelkõige hankija suhtes piisavalt autonoomiat ja õigusi. Delegerimiskokkuleppes sätestatakse ka Euroopa GNSSi Agentuurile eraldatud vahendite haldamise üldtingimused ning eeskätt teostatavad tegevused, nendega seotud rahastamismeetmed, haldusmenetlused, järelevalve- ja kontrollimeetmed ning meetmed, mida kohaldatakse

kokkuleppe mittetäieliku täitmise korral kulude, ajakava ja tulemuslikkuse osas, samuti kogu materiaalse ja immateriaalse vara valdamise kord.

Järelevalve- ja kontrollimeetmetega nähakse eelkõige ette kord kulude eelhindamiseks, komisjoni süstemaatiline kuludest ja ajakavast teavitamine ning kavandatud eelarve, tulemuslikkuse ja ajakava puhul esinevate kõrvalekallete korral rakendatavad parandusmeetmed, mis tagavad infrastruktuuride rakendamise eraldatud eelarvete piires.

4. Euroopa GNSSi Agentuur sõlmib ESaga töökorra, mis on vajalik nende vastavate käesolevast määrusest tulenevate ülesannete täitmiseks programmide Galileo ja EGNOS kasutusetapis. Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti, nõukogu ja komiteed sellisest Euroopa GNSSi Agentuuriga sõlmitud töökorrast ja selle muudatustest. Vajaduse korral võib Euroopa GNSSi Agentuur kaaluda pöördumist teiste avaliku või erasektori üksuste poole.

5. Lisaks lõigetes 1 ja 2 nimetatud ülesannetele ning oma pädevuse piires annab Euroopa GNSSi Agentuur komisjoni käsutusse oma tehnilised eksperditeadmised ja annab komisjonile teavet, mida ta vajab tema ülesannete täitmiseks käesoleva määruse raames, sealhulgas artikli 12 lõike 2 punktis e osutatud süsteemide kasutamise edendamise ja tagamisega seotud võimaluste hindamine.

6. Komiteega konsulteeritakse käesoleva artikli lõikes 2 nimetatud delegerimisotsuse küsimuses vastavalt artikli 36 lõikes 2 sätestatud nõuandemenetlusele. Euroopa Parlamenti, nõukogu ja komiteed teavitatakse eelnevalt delegerimiskokkulepetest, mis sõlmitakse liidu (keda esindab komisjon) ja Euroopa GNSSi Agentuuri vahel.

7. Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti, nõukogu ja komiteed hankemenetluste vahe- ja lõplikest hindamistulemustest ning erasektori üksustega sõlmitavatest lepingutest, esitades sealhulgas allhangetega seotud teabe.

Artikkel 15

Euroopa Kosmoseagentuuri ülesanded

1. Artikli 3 punktis c osutatud programmi Galileo kasutuselevõtuetaipiks sõlmib komisjon viivitamata ESaga delegerimiskokkuleppe, milles kehtestatakse viimase ülesanded, eelkõige süsteemi kavandamise, arendamise ja seonduvate hangete osas. Delegerimiskokkuleppe sõlmitakse ESA-ga määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 58 lõike 1 punkti c kohaselt komisjoni poolt vastuvõetud delegerimisotsuse alusel.

Delegeerimiskokkuleppes sätestatakse ESA-le eraldatud vahendite haldamise üldtingimused, niivõrd kui see on vajalik delegeeritud ülesannete ja eelarve täitmiseks, ning eeskätt süsteemi kujundamise, arendamise ja hangetega seoses teostatavad toimingud, nendega seotud rahastamismeetmed, haldusmenetlused, järelevalve- ja kontrollimeetmed ning meetmed, mida kohaldatakse kokkuleppe mittetäieliku rakendamise korral kulude, ajakava ja tulemuslikkuse osas, samuti kogu materiaalse ja immateriaalse vara valdamise kord.

Järelevalve- ja kontrollimeetmetega nähakse eelkõige ette kord kulude eelhindamiseks, komisjoni süstemaatiline kuludest ja ajakavast teavitamine ning kavandatud eelarve, tulemuslikkuse ja ajakava puhul esinevate kõrvalekallete korral rakendatavad parandusmeetmed, mis tagavad infrastruktuuride rajamise eraldatud eelarvete piires.

2. Komiteega konsulteeritakse käesoleva artikli lõikes 1 nimetatud delegeerimisotsuse küsimuses vastavalt artikli 36 lõikes 2 sätestatud nõuandemenetlusele. Euroopa Parlamenti, nõukogu ja komiteed teavitatakse eelnevalt delegeerimiskokkulepetest, mis sõlmitakse liidu (keda esindab komisjon) ja ESA vahel.

3. Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti, nõukogu ja komiteed hankemenetluste vahe- ja lõplikest hindamistulemustest ning lepingutest, mida ESA sõlmib erasektori üksustega, esitades sealhulgas allhangetega seotud teabe.

4. Artikli 3 punktis d ja artiklis 4 osutatud programmide Galileo ja EGNOS kasutusetapi puhul käsitatakse vastavalt artikli 14 lõikele 4 Euroopa GNSSi Agentuuri ja ESA vahel sõlmitud töökorras ESA rolli selles etapis ja tema koostööd Euroopa GNSSi Agentuuriga, eelkõige seoses järgmisega:

- a) kontseptsiooni loomine, kavandamine, järelevalve, hanked ja valideerimine süsteemide tulevaste põlvkondade arendamise raamistikus;
- b) tehniline tugi süsteemide hetkel kasutuses oleva põlvkonna kasutamise ja haldamise raames.

Selle töökorra puhul järgitakse määrust (EL, Euratom) nr 966/2012 ja komisjoni poolt kooskõlas artikli 12 lõikega 3 kehtestatud meetmeid.

5. Komisjon võib ESA-lt taotleda oma käesolevast määrusest tulenevate ülesannete täitmiseks vajalikku tehnilist ekspertnõu ja teavet, ilma et see mõjutaks lõikes 1 osutatud delegeerimiskokkuleppe ja lõikes 4 osutatud töökorra rakendamist.

IV PEATÜKK

LIIDU VÕI SELLE LIIKMESRIIKIDE JULGEOLEKUGA SEOTUD ASPEKTID

Artikkel 16

Ühismeede

Alati kui süsteemide tegevus võib mõjutada liidu või selle liikmesriikide julgeolekut, kohaldatakse menetlusi, mis on sätestatud ühismeetmes 2004/552/ÜVJP.

Artikkel 17

Eeskirjade kohaldamine salastatud teabe valdkonnas

Käesoleva määruse kohaldamisel:

- a) tagab iga liikmesriik, et tema siseriiklike julgeolekueeskirjadega tagatakse ELi salastatud teabe selline kaitsetase, mis on otsuse 2001/844/EÜ, ESTÜ, Euratom lisas kehtestatud julgeolekueeskirjades ning otsuse 2013/488/EL lisas kehtestatud nõukogu julgeolekueeskirjades sätestatud kaitsetasemega samaväärne;
- b) liikmesriigid teavitavad komisjoni viivitamatult punktis a osutatud siseriiklike julgeolekueeskirjade vastuvõtmisest;
- c) kolmandate riikide territooriumil elavad füüsilised isikud või seal asutatud juriidilised isikud võivad töödelda programmi-dega Galileo ja EGNOS seotud ELi salastatud teavet ainult siis, kui nende suhtes kohaldatakse asjaomastes riikides julgeolekueeskirju, millega tagatakse kaitsetase, mis on vähemalt samaväärne sellega, mis on tagatud komisjoni julgeolekueeskirjadega, mis on esitatud otsuse 2001/844/EÜ, ESTÜ, Euratom lisas ja nõukogu julgeolekueeskirjadega, mis on esitatud otsuse 2013/488/EL lisades. Kolmandas riigis või rahvusvahelises organisatsioonis kohaldatavate julgeolekueeskirjade samaväärsus tehakse kindlaks liidu ja selle kolmanda riigi või rahvusvahelise organisatsiooni vahel kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklis 218 sätestatud menetlusega sõlmitud teabeturbe lepingu alusel ning otsuse 2013/488/EL artiklit 13 arvesse võttes;
- d) füüsilisele isikule või juriidilisele isikule või kolmandale riigile või rahvusvahelisele organisatsioonile võib anda juurdepääsu ELi salastatud teabele, kui seda peetakse konkreetsel juhul vajalikuks tulenevalt teabe olemusest ja sisust, teabe saaja teadmishajadusest ning liidule tuleneva kasu ulatusest, ning ilma et see mõjutaks nõukogu otsuse 2013/488/EL artikli 13 ning otsuse 2001/844/EÜ, ESTÜ, Euratom lisas sätestatud tööstusjulgeolekut reguleerivate eeskirjade kohaldamist.

V PEATÜKK

RIIGIHANKED

I JAGU

Programmi galileo kasutuselevõtu- ja kasutusetapi ja programmi egnos kasutusetapi raames tehtavate riigihangete suhtes kohaldatavad üldsätted

Artikkel 18

Üldpõhimõtted

Programmi Galileo kasutuselevõtu- ja kasutusetapi ja programmi EGNOS kasutusetapi suhtes kohaldatakse määrust (EL, Euratom) nr 966/2012, ilma et see piiraks meetmeid, mis on vajalikud liidu oluliste julgeolekuhuvide või avaliku julgeoleku kaitseks või liidu ekspordikontrolli nõuete järgimiseks. Programmi Galileo kasutuselevõtu- ja kasutusetapi ja programmi EGNOS kasutusetapi suhtes kohaldatakse lisaks veel järgmisi üldpõhimõtteid: juurdepääs ja õiglane konkurents terves tööstustarnete ahelas, selgel ja õigeaegsel teabel põhinev pakkumine, kohaldatavate hanke-eeskirjade, kvalifitseerimise tingimuste, määramiskriteeriumide ja mis tahes muu asjaomase teabe selge edastamine, millega tagatakse kõikidele potentsiaalsetele pakkujatele võrdsed võimalused.

Artikkel 19

Erieesmärgid

Hankemenetluses järgivad hankijad oma hanketeadetes järgmisi eesmäärke:

- a) edendada kogu liidus kõikide ettevõtjate, eriti uute turuletulijate ning VKEde võimalikult ulatuslikku ja avatud osalemist, soodustades selleks muu hulgas pakkujate poolsete allhangete rakendamist;
- b) vältida turgu valitseva seisundi võimalikku kuritarvitamist ja üksikutele tarnijatele tuginemist;
- c) kasutada ära eelnevaid avaliku sektori investeeringuid ja saadud õppetunde, tööstuskogemusi ja -pädevust, sealhulgas programmide Galileo ja EGNOS määramis- ning arendus-, valideerimis- ja kasutuselevõtu etappidel õpitut, tagades samas, et ei mõjutata konkureeriva pakkuja eeskirju;
- d) asjakohasel juhul hankida mitmelt pakkujalt, et tagada parem üldine kontroll programmide Galileo ja EGNOS, kulude ja ajakava üle;
- e) võimaluse korral arvestada kogukulu hangitava toote, teenuse või töö kogu kasuliku kasutusea jooksul.

2. JAGU

Programmi galileo kasutuselevõtu- ja kasutusetapi ja programmi egnos kasutusetapi raames tehtavate riigihangete suhtes kohaldatavad erisätted

Artikkel 20

Võrdsete konkurentsitingimuste kehtestamine

Hankija võtab asjakohased meetmed võrdsete konkurentsitingimuste kehtestamiseks, juhul kui ettevõtja varasem osalemine hankemenetlusega seotud tegevuses

- a) võib anda sellele ettevõtjale olulise eelise seoses piiratud juurdepääsuga teabega ning tekitada seega kahtlusi võrdse kohtlemise põhimõtte järgimise osas või
- b) mõjutab konkurentsi tavatingimusi või lepingute sõlmimise või täitmise erapooletust ning objektiivsust.

Need meetmed ei moonutada konkurentsi ega ohustada võrdset kohtlemist või ettevõtjate, nende kaubandussuhete ja kulustruktuuri kohta kogutud teabe konfidentsiaalsust. Seega arvestatakse neis meetmetes kavandatava lepingu liiki ja tingimusi.

Artikkel 21

Teabeturve

Salastatud teabega seotud, seda nõudvate ja/või sisaldavate hankelepingute puhul täpsustab hankija hankedokumentides kõik vajalikud meetmed ja nõuded niisuguse teabe kaitsmiseks nõutaval tasemel.

Artikkel 22

Tarne garanteerimine

Hankija esitab hankedokumentides oma nõuded seoses asjade tarne ja teenuste osutamise garanteerimisega lepingu täitmise korral.

Artikkel 23

Tingimuslike osadega lepingud

1. Hankija võib sõlmida tingimuslike osadega lepinguid.

2. Tingimuslike osadega leping hõlmab fikseeritud osa, mis on lisatud eelarvelise kulukohustuse võtmisele ning kindlat kohustust pakkuja selleks etapiks lepinguga ette nähtud töid, tarneid või teenuseid ning ühte või mitut osa, mis on nii eelarve kui täitmise osas tingimuslikud. Hankedokumentides nimetatakse tingimuslike osadega lepingu konkreetseid osad. Neis peab eelkõige olema määratletud lepingu ese, hind või hinna määramise kord ja töö tegemise, tarnete ja teenuse osutamise tingimused igas etapis.

3. Fikseeritud osa kohustused peavad moodustama ühtse terviku, sama kehtib iga tingimusliku osa kohustuse kohta, võttes arvesse kõikide teiste osade kohustusi.

4. Iga tingimusliku osa täitmine sõltub hankija otsusest, millest on lepingupartnerit teavitatud lepingus sätestatud tingimustel. Kui üks tingimuslik osa kinnitatakse hilinemisega või seda ei kinnitata, võib töövõtja saada juhul, kui see on lepinguga ette nähtud ja lepingus sätestatud tingimustel, ootetoetust või leppetrahvi.

5. Kui teatud osas leiab hankija, et selle osa kokkulepitud tööd ja tarned ei ole teostatud ega teenused osutatud, võib ta nõuda kahju hüvitamist ning lepingu lõpetada, kui see võimalus on lepingus sätestatud ja see toimub lepingus kehtestatud tingimustel.

Artikkel 24

Kontrollitud kulutuste alusel hüvitatavad lepingud

1. Hankija võib lõikega 2 ettenähtud tingimustel maksimumhinna piires valida lepingu, mis kas tervenisti või osaliselt hüvitatakse kontrollitud kulutuste alusel.

Selliste lepingute eest makstav hind seisneb kõikide selliste tegelike kulude hüvitamises, mida töövõtja on lepingu täitmiseks kandnud, näiteks kuludena tööjõule, materjalidele, tarbematerjalidele ning lepingu täitmiseks vajalike seadmete ja infrastruktuuride kasutamisele. Neile kuludele lisandub kas kindel summa üldkulude ja kasumi katteks või üldkulusid kattev summa koos kasumijaotusskeemiga, mis sõltub eesmärkidest ja ajakavast kinnipidamisest.

2. Hankija võib valida lepingu, mis kas tervenisti või osaliselt hüvitatakse kontrollitud kulutuste alusel, juhul, kui objektiivsetel põhjustel on võimatu täpselt kindlaks määrata fikseeritud hinda ja kui saab piisavalt tõendada, et selline kindel hind oleks lepingu täimisega kaasneva ebakindluse tõttu ebatavaliselt kõrge

a) sest leping hõlmab väga keerulisi osi või uut tehnoloogiat ning seega olulisi tehnilisi ohte, või

b) seetõttu, et lepingu esemeks olevate tegevustega tuleb operatiivsetel põhjustel alustada viivitamatult, kuigi ei ole veel võimalik fikseeritud ja lõplikku hinda täies ulatuses kindlaks määrata, sest on olemas olulised ohud või lepingu täitmine sõltub osaliselt muude lepingute täitmisest.

3. Lepingu, mis kas tervenisti või osaliselt hüvitatakse kontrollitud kulutuste alusel, maksimumhind on maksimaalne makstav hind. Seda võib ületada üksnes piisavalt põhjendatud erandjuhtudel ning hankija eelneva nõusoleku alusel.

4. Lepingu, mis kas tervenisti või osaliselt hüvitatakse kontrollitud kulutuste alusel, dokumentides on täpsustatud järgmine:

a) lepingu liik, st kas see on tervenisti või osaliselt kontrollitud kulutustega leping maksimumhinna piires;

b) kontrollitud kulutuste alusel osaliselt hüvitatava lepingu puhul need lepingu osad, mis hüvitatakse kontrollitud kulutuste alusel;

c) maksimumhinna summa;

d) määramiskriteeriumid, mis peavad võimaldama hinnata esialgse eelarve, hüvitatavate kulude, nende kulude määramise mehhanismide ja pakkumises nimetatud kasumi tõenäosust;

e) otsestele kuludele lisanduva tasu liik, millele on viidatud lõikes 1;

f) eeskirjad ja menetlused pakkuja poolt lepingu täitmiseks kavandatud kulude abikõlblikkuse kindlakstegemiseks vastavalt lõikes 5 esitatud põhimõtetele;

g) raamatupidamiseeskirjad, mida pakkujad peavad täitma;

h) juhul kui kontrollitud kulutuste alusel osaliselt hüvitatav leping muudetakse fikseeritud ja lõpliku hinnaga lepinguks, siis selle muudatuse näitajad.

5. Töövõtjale täielikult või osaliselt kontrollitud kulutustega lepingu täitmise ajal tekkinud kulud on abikõlblikud juhul, kui need

a) on tegelikult tekkinud lepingu täitmise ajal, välja arvatud lepingu täitmiseks vajalike seadmete, infrastruktuuri ja immateriaalse varaga seotud kulud, mida võidakse käsitleda abikõlblikuna kogu nende ostuhinna ulatuses;

b) on esitatud esialgses eelarves, mis on vajaduse korral läbi vaadatud esialgsesse lepingusse hiljem lisatud muudatustega;

c) on vajalikud lepingu täitmiseks;

d) tulenevad lepingu täitmisest ja on sellega seotud;

- e) on kindlakstehtavad, kontrollitavad, kirjendatud töövõtja raamatupidamises ning kindlaks määratud vastavalt spetsifikatsioonis ja lepingus viidatud raamatupidamisstandarditele;
- f) on kooskõlas kohaldatava maksu- ja sotsiaalvaldkonda õigusega;
- g) ei ole vastuolus lepingutingimustega;
- h) on mõistlikud, õigustatud ja vastavad usaldusväärse finantsjuhtimise nõuetele, eelkõige säästlikkuse ja tõhususe poolest.

Töövõtja vastutab kulude raamatupidamise eest, raamatupidamisregistri või muu vajaliku dokumendi nõuetekohase täitmise eest, tõendamaks, et kulud, mille hüvitamist taotletakse, on kantud ja vastavad käesolevas artiklis määratletud põhimõtetele. Kulusid, mida töövõtja ei suuda põhjendada, ei loeta abikõlblikeks ja nende hüvitamisest keeldutakse.

6. Kontrollitud kulude alusel hüvitatavate lepingute nõuetekohase täitmise tagamiseks täidab hankija järgmiseid ülesandeid:

- a) määrab kindlaks võimalikult realistliku maksimumhinna, mis võimaldab vajalikku paindlikkust tehniliste ohtude arvessevõtmiseks;
- b) muudab lepingu, mis osaliselt hüvitatakse kontrollitud kulutuste alusel, täies ulatuses fikseeritud ja lõpliku hinnaga lepinguks selle täitmise ajal kohe, kui on võimalik kindlaks määrata fikseeritud ja lõplik hind. Selleks määrab ta kindlaks, kuidas toimub kontrollitud kulutuste alusel hüvitatava lepingu muutmine fikseeritud ja lõpliku hinnaga lepinguks;
- c) kehtestab järelevalve- ja kontrollimeetmed, millega nähakse eelkõige ette süsteem kulude eelhindamiseks;
- d) määrab kindlaks põhimõtted, vahendid ja nõuetekohased menetlused lepingu täitmiseks, eelkõige lepingu täitmise ajal töövõtjale ja alltöövõtjatele tekkinud kulude kindlakstegemiseks ja abikõlblikkuse kontrollimiseks ning lepingu muutmiseks;
- e) kontrollib, et töövõtja ja alltöövõtjad täidavad lepingus sätestatud raamatupidamisstandardeid ja kohustust esitada tõendavad raamatupidamisdokumendid;
- f) tagab järjekindlalt lepingu täitmise ajal punktis d viidatud põhimõtete, vahendite ja menetluste tõhususe.

Artikkel 25

Lepingumuudatused

Hankija ja töövõtja võivad lepingut muuta tingimusel, et muudatus vastab kõikidele järgmistele tingimustele:

- a) sellega ei muudeta lepingu sisu;
- b) see ei kahjusta lepingu majanduslikku tasakaalu;
- c) sellega ei sätestata tingimusi, mis juhul, kui need oleksid algselt olnud hankedokumentides, oleksid võimaldanud osaleda ka teistel pakkujatel peale nende, kes esialgses menetluses tunnistati nõudeid täitnuks, või oleksid võimaldanud tunnistada edukaks mõne muu pakkumuse kui see, mis esialgu välja valiti.

Artikkel 26

Allhanked

1. Hankija nõuab, et pakkuja sõlmiks lepingu osa täitmiseks allhanke asjakohasel tasandil läbiviidava konkurentsipõhise hanke alusel allhankelepingu ettevõtjaga, kes ei kuulu pakkuja kontserni, eelkõige uued turuletulijad ning VKEd.

2. Hankija määrab kindlaks, kui suur osa lepingust tuleb täita allhankelepingute alusel, kehtestades vastava miinimum- ja maksimummäära. Hankija tagab, et need on proportsionaalsed lepingu eesmärgi ja maksumusega, võttes arvesse vastava tegevussektori eripära ning eelkõige konkurentsitingimusi ja asjaomast tööstuspotentsiaali.

3. Kui pakkuja osutab oma pakkumises, et ta ei kavatse lepingu osa täita allhanke alusel või kavatseb täita lõikes 2 osutatud miinimummäärast väiksema osa lepingust allhanke alusel, esitab ta hankijale vastava põhjenduse. Hankija edastab selle teabe komisjonile.

4. Hankija võib lükata põhilepingu sõlmimise menetluse käigus tagasi kandidaadi valitud alltöövõtjad või lepingu täitmise ajal eduka pakkuja valitud alltöövõtjad. Ta põhjendab tagasilükkamist kirjalikult ning see võib põhineda üksnes põhilepingu pakkujate valikul kohaldatavatel kriteeriumidel.

VI PEATÜKK

MUUD SÄTTED

Artikkel 27

Tegevuskavad

Komisjon kehtestab rakenduskava kujul iga-aastase tööprogrammi, millega nähakse ette artikli 2 lõikes 4 sätestatud programmi Galileo erieesmärkide artiklis 3 sätestatud etappide alusel saavutamiseks vajalikud ning artikli 2 lõikes 5 sätestatud programmi EGNOS erieesmärkide saavutamiseks vajalikud tegevused. Samuti nähakse iga-aastases tööprogrammis ette nende tegevuste rahastamine.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 36 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 28

Liikmesriikide meetmed

Liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada programmide Galileo ja EGNOS sujuv toimimine, sealhulgas meetmed, et tagada nende territooriumil rajatud maaapealse tegevuse kaitse, mis on vähemalt samaväärne nõukogu direktiivis 2008/114/EÜ⁽¹⁾ määratletud Euroopa elutähtsate infrastruktuuride puhul nõutava kaitsega. Liikmesriigid ei võta meetmeid, mis võiksid kõnealuseid programme või nende elluviimise käigus osutatavaid teenuseid kahjustada, eelkõige seoses infrastruktuuride pideva toimimisega.

Artikkel 29

Rahvusvahelised kokkulepped

Liit võib sõlmida programmide Galileo ja EGNOS raames lepinguid kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega vastavalt ELi toimimise lepingu artiklis 218 sätestatud menetlusele.

Artikkel 30

Tehniline abi

Artikli 12 lõikes 2 osutatud tehniliste ülesannete täitmiseks võib komisjon küsida selleks vajalikku tehnilist abi, eelkõige liikmesriikide kosmosevaldkonna asutuste kompetentsi ja eksperditeadmisi ning abi sõltumatutelt ekspertidelt ning üksustelt, kes saavad programmide Galileo ja EGNOS täitmist erapooletult analüüsida ja selle kohta erapooletut nõu anda.

Lisaks komisjonile võivad muud programmi avaliku haldamisega tegelevad üksused, eelkõige Euroopa GNSSi Agentuur ja ESA, samuti kasutada kõnealust tehnilist abi neile käesoleva määrusega antud ülesannete täitmisel.

Artikkel 31

Isikuandmete ja eraelu puutumatuse kaitse

1. Komisjon tagab, et süsteemide projekteerimise, rajamise ja kasutamise ajal on tagatud isikuandmete ja eraelu puutumatuse kaitse ning et asjakohased kaitsemeetmed on süsteemidesse integreeritud.

⁽¹⁾ Nõukogu 8. detsembri 2008. aasta direktiiv 2008/114/EÜ Euroopa elutähtsate infrastruktuuride identifitseerimise ja määramise ning nende kaitse parandamise vajaduse hindamise kohta (ELT L 345, 23.12.2008, lk 75).

2. Isikuandmete töötlemine käesoleva määrusega ettenähtud ülesannete täitmisel või tegevuste raames toimub vastavalt isikuandmete töötlemise valdkonnas kohaldatavale õigusele, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 45/2001⁽²⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 95/46/EÜ⁽³⁾.

Artikkel 32

Liidu finantshuve kaitse

1. Komisjon võtab asjakohaseid meetmeid tagamaks, et käesoleva määruse alusel rahastatavate meetmete rakendamisel kaitsetakse liidu finantshuve pettuse, korruptsiooni ja muud ebaseadusliku tegevust ennetavate meetmete kohaldamisega, tõhusa kontrolliga ning juhul, kui avastatakse eeskirjade eiramine, siis alusetult väljamakstud summade sissenõudmisega ning vajaduse korral tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate karistustega.

2. Komisjonil või tema esindajatel ja kontrollikojal on õigus teostada nii dokumentidel põhinevat kui ka kohapealset kontrolli kõikide toetusesaajate, töövõtjate ja alltöövõtjate suhtes, kes on saanud liidu rahalisi vahendeid käesoleva määruse kohaselt.

Euroopa Pettusevastane Amet (OLAF) võib viia läbi uurimisi, sealhulgas kontrollida ja inspekteerida kohapeal kõnealuse rahastamisega kas otseselt või kaudselt seotud ettevõtjaid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL, Euratom) nr 883/2013⁽⁴⁾ ja nõukogu määrusega (Euratom, EÜ) nr 2185/96⁽⁵⁾ ettenähtud korra ja sätete kohaselt, et teha kindlaks, kas esineb pettust, korruptsiooni või muud ebaseaduslikku tegevust, mis kahjustab liidu finantshuve seoses toetuslepingu või toetuse andmise otsusega või lepinguga, mis käsitleb liidupoolset rahastamist.

Ilma et see piiraks esimese ja teise lõigu kohaldamist, peavad kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega sõlmitud rahvusvahelised lepingud ning toetuslepingud või toetuse andmise otsused ning käesoleva määruse kohaldamise tulemusena sõlmitud lepingud sisaldama sätteid, millega nähakse sõnaselgelt ette komisjoni, kontrollikoja ja OLAFi õigus teostada kohapealseid auditeid, kontrolle ja inspekteerimisi.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiv 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettusevastase Ameti (OLAF) juurdusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

⁽⁵⁾ Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2).

Artikkel 33

Euroopa Parlamendi ja nõukogu teavitamine

1. Komisjon tagab käesoleva määruse rakendamise. Igal aastal esialgse eelarveprojekti esitamise käigus esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande programmide Galileo ja EGNOS elluviimise kohta. Aruanne sisaldab kogu teavet programmide kohta, eelkõige artikli 12 lõike 2 punktis d osutatud riskijuhtimise, üldiste kulude, iga-aastaste tegevuskulude, tulude, ajakava ja tulemuslikkuse ning artikli 14 lõike 2 ja artikli 15 lõike 1 kohaselt sõlmitud delegerimiskokkulepete toimimise kohta. Aruanne sisaldab järgmist:

- a) ülevaade programmidele eraldatud vahenditest ja nende kasutamisest vastavalt artikli 7 lõikele 4;
 - b) teave komisjoni järgitava kulude haldusstrateegia kohta vastavalt artikli 9 lõikele 6;
 - c) hinnang intellektuaalomandi õiguste teostamise kohta;
 - d) ülevaade projektihaldussüsteemide ja -tehnikate, sealhulgas riskihaldussüsteemide ja -tehnikate rakendamisest vastavalt artikli 12 lõike 2 punktile d;
 - e) hinnang programmide sotsiaalmajandusliku kasu maksimeerimiseks võetud meetmete kohta.
2. Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti ja nõukogu hanke-menetluste vahe- ja lõplikest hindamistulemustest ja lepingutest, mida Euroopa GNSSi Agentuur ja ESA sõlmivad erasektori üksusega vastavalt artikli 14 lõikele 7 ja artikli 15 lõikele 3.

Samuti teavitab komisjon Euroopa Parlamenti ja nõukogu:

- a) artikli 9 lõike 3 alusel tehtud kulude ümberpaigutustest kulukategooriate vahel;
- b) artikli 8 lõike 2 kohaldamisest tulenevast mõjust programmidele Galileo ja EGNOS.

Artikkel 34

Käesoleva määruse rakendamise hindamine

1. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt 30. juunil 2017 käesoleva määruse rakendamise hindamisaruande eemärgiga otsustada käesoleva määruse kohaselt võetud meetmete pikendamise, muutmise või peatamise üle; selles käsitletakse järgmist:

- a) nende meetmete eesmärkide täitmist nii tulemuste kui ka mõju aspektist,
- b) vahendite kasutamise tõhusust,
- c) Euroopa lisandväärtust.

Hindamisel vaadeldakse ka süsteemiga seotud tehnilisi arenguid, lihtsustamisvõimalusi, sisemist ja välist ühtsust, kõikide eesmärkide asjakohasust ning meetmete osatähtsust aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvuga seotud liidu prioriteetide rakendamisel. Hindamisel võetakse arvesse varasemate meetmete pikaajalise mõju hindamise tulemusi.

2. Hindamisel võetakse arvesse programmide Galileo ja EGNOS raames vastavalt artikli 2 lõigetes 4 ja 5 nimetatud erieesmärkide täitmisel tehtud edusamme järgmiste tulemuslikkuse näitajate alusel:

- a) programmi Galileo puhul:

- i) seoses selle infrastruktuuri kasutuselevõutuga:

— toimivate satelliitide arv ja kättesaadavus ning maapinnal asuvate kättesaadavate varusatelliitide arv võrreldes delegerimiskokkuleppes osutatud kavandatud satelliitide arvuga;

— maapealsete infrastruktuuride elementide (nt maapealsed jaamad, kontrollkeskused) tegelik kättesaadavus võrreldes kavandatud kättesaadavusega;

- ii) seoses teenustasemega:

— teenuste kättesaadavuse ulatus teenuse kohta võrreldes teenust kirjeldava dokumendiga;

- iii) seoses kuludega:

— kulutõhususe indeks programmi iga peamise kuluarviki kohta, lähtudes tegelikke kulusid eelarves ettenähtud kuludega võrldlevast suhtarvust;

- iv) seoses ajakavaga:

— ajakavast kinnipidamise indeks programmi iga peamise elemendi puhul, lähtudes teostatud töödega kaasnenud eelarvestatud kulude ning ajakavas ettenähtud tööde eelarvestatud kulude võrdlusest;

v) seoses turu tasemega:

- turusuundumus, mis põhineb programmide Galileo ja EGNOS vastuvõtjate protsendil aruandesse lisatud nende vastuvõtjate mudelite koguarvust, mida pakub Euroopa GNSSi Agentuur vastavalt artikli 14 lõike 1 punktile c;

b) programmi EGNOS puhul:

i) seoses teenindatava ala laiendamisega:

- teenindatava ala laiendamisel tehtavad edusammud võrreldes teenindatava ala laiendamise kavaga;

ii) seoses teenuse tasemega:

- teenuse kättesaadavuse indeks, mille puhul lähtutakse lennujaamade arvust, kus kasutatakse operatiivtasandil EGNOSel põhinevaid lähenemisprotseduure, võrreldes nende lennujaamade koguarvuga, kus kasutatakse EGNOSel põhinevaid lähenemisprotseduure;

iii) seoses kuludega:

- kulutõhususe indeks, mille puhul lähtutakse tegelike kulude ja eelarves ettenähtud kulude suhtest;

iv) seoses ajakavaga:

- ajakavast kinnipidamise indeks, lähtudes teostatud töödega kaasnenud eelarvestatud kulude ning ajakavas ettenähtud tööde eelarvestatud kulude võrdlusest.

3. Käesoleva määruse täitmisega seotud üksused esitavad komisjonile asjaomaste tegevuste järelevalveks ja hindamiseks vajalikud andmed ja teabe.

VII PEATÜKK

DELEGEERIMINE JA RAKENDUSMEETMED

Artikkel 35

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artikli 13 lõikes 2 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates 1. jaanuarist 2014.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 13 lõikes 2 osutatud volituste delegerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või selles nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Artikli 13 lõike 2 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 36

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee. Kõnealune komitee on komitee määruse (EL) 182/2011 tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.

3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

4. Euroopa GNSSi Agentuuri ja ESA esindajad osalevad komitee tegevuses vaatlejatena vastavalt komitee kodukorras sätestatud tingimustele.

5. Rahvusvaheliste lepingutega, mille liit sõlmib vastavalt artiklile 29, võib vajaduse korral näha ette kolmandate riikide või rahvusvaheliste organisatsioonide esindajate osalemise komitee tegevuses vastavalt komitee kodukorras sätestatud tingimustele.

6. Komitee tuleb kokku korrapäraselt, eelistatavalt vähemalt neli korda aastas, igas kvartalis korra. Komisjon esitab igal koosolekul programmi edusamme käsitleva aruande. Nendes aruannetes esitatakse üldine ülevaade programmi seisust ja arengutest, eelkõige seoses riskihaldamise, kulude, ajakava ja tulemuslikkusega. Vähemalt korra aastas esitatakse nendes aruannetes artikli 34 lõikes 2 osutatud tulemuslikkuse näitajad.

VIII PEATÜKK

LÕPPSÄTTED*Artikkel 37***Kehtetuks tunnistamine**

1. Määrused (EÜ) nr 876/2002 ja (EÜ) nr 683/2008 tunnistatakse kehtetuks alates 1. jaanuarist 2014.
2. Kõik määruse (EÜ) nr 876/2002 või (EÜ) 683/2008 alusel vastuvõetud meetmed jäävad kehtima.

3. Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele (EÜ) nr 683/2008 käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ja neid loetakse vastavalt lisas esitatud vastavustabelile.

*Artikkel 38***Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2014.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 11. detsember 2013

Euroopa Parlamendi nimel
president
M. SCHULZ

Nõukogu nimel
eesistuja
V. LEŠKEVIČIUS

LISA

VASTAVUSTABEL

Määrus (EÜ) nr 683/2008	Käesolev määrus
Artikkel 1	Artikkel 2
Artikkel 2	Artikkel 1
Artikkel 3	Artikkel 3
Artikkel 4	Artikkel 8
Artikkel 5	Artikkel 4
Artikkel 6	Artikkel 8
Artikkel 7	Artikkel 5
Artikkel 8	Artikkel 6
Artikkel 9	Artikkel 7
Artikkel 10	Artikkel 9
Artikkel 11	Artikkel 10
Artikli 12 lõige 1	Artikkel 11
Artikli 12 lõiked 2 ja 3	Artikkel 12
Artikli 13 lõiked 1, 2 ja 3	Artikkel 13
Artikli 13 lõige 4	Artikkel 16
Artikkel 14	Artikkel 17
Artikkel 15	Artikkel 27
Artikkel 16	Artikkel 14
Artikkel 17	Artiklid 18–26
Artikkel 18	Artikkel 15
Artikli 19 lõiked 1–4	Artikkel 36
Artikli 19 lõige 5	Artikkel 35
Artikkel 20	Artikkel 31
Artikkel 21	Artikkel 32
Artikkel 22	Artikkel 33
Artikkel 23	
Artikkel 24	Artikkel 38
Lisa	Artikkel 1

Euroopa Parlamendi,**nõukogu ja Euroopa Komisjoni ühisavaldus GALILEO INSTITUTSIOONIDEVAHELISE TOIMKONNA („GIP”) KOHTA**

1. Arvestades Euroopa GNSS programmide tähtsust, ainulaadsust ja keerukust, programmidest tulenevate süsteemide kuulumist liidu omandisse ning programmide täielikku rahastamist liidu eelarvest aastatel 2014–2020, tunnistavad Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon nimetatud kolme institutsiooni vahelise tiheda koostöö vajadust.
 2. Galileo institutsioonidevaheline toimkond (GIP) teenib eesmärki hõlbustada igal liidu institutsioonil oma asjaomaste ülesannete täitmist. Seda eesmärki silmas pidades asutatakse GIP selleks, et hoolikalt jälgida
 - a) edusamme Euroopa GNSSi programmide rakendamisel, eelkõige seoses hangete korraldamist ja lepingute sõlmimist käsitlevate kokkulepetega ja eriti seoses ESAgas;
 - b) rahvusvahelisi lepinguid kolmandate riikidega, ilma et see piiraks Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 kohaldamist;
 - c) satelliitnavigatsiooniturgude ettevalmistamist;
 - d) halduskorra tõhusust; ning
 - e) tööprogrammi iga-aastast läbivaatust.
 3. Kooskõlas kehtivate eeskirjadega järgib GIP diskreetsusevajadust, eelkõige pidades silmas andmete konfidentsiaalsust ja teatavate andmete tundlikku laadi.
 4. Komisjon arvestab GIPi väljendatud seisukohtadega.
 5. GIP koosneb seitsmest esindajast, kellest
 - 3 esindavad nõukogu,
 - 3 esindavad Euroopa Parlamenti,
 - 1 esindab komisjoni,ning tuleb kokku korrapäraselt (põhimõtteliselt 4 korda aastas).
 6. GIP ei mõjuta varem kindlaksmääratud vastutusalasid ega institutsioonidevahelisi suhteid.
-